

PRIVREDNA
KOMORA
CRNE GORE

2016

IZVJEŠTAJ O RADU

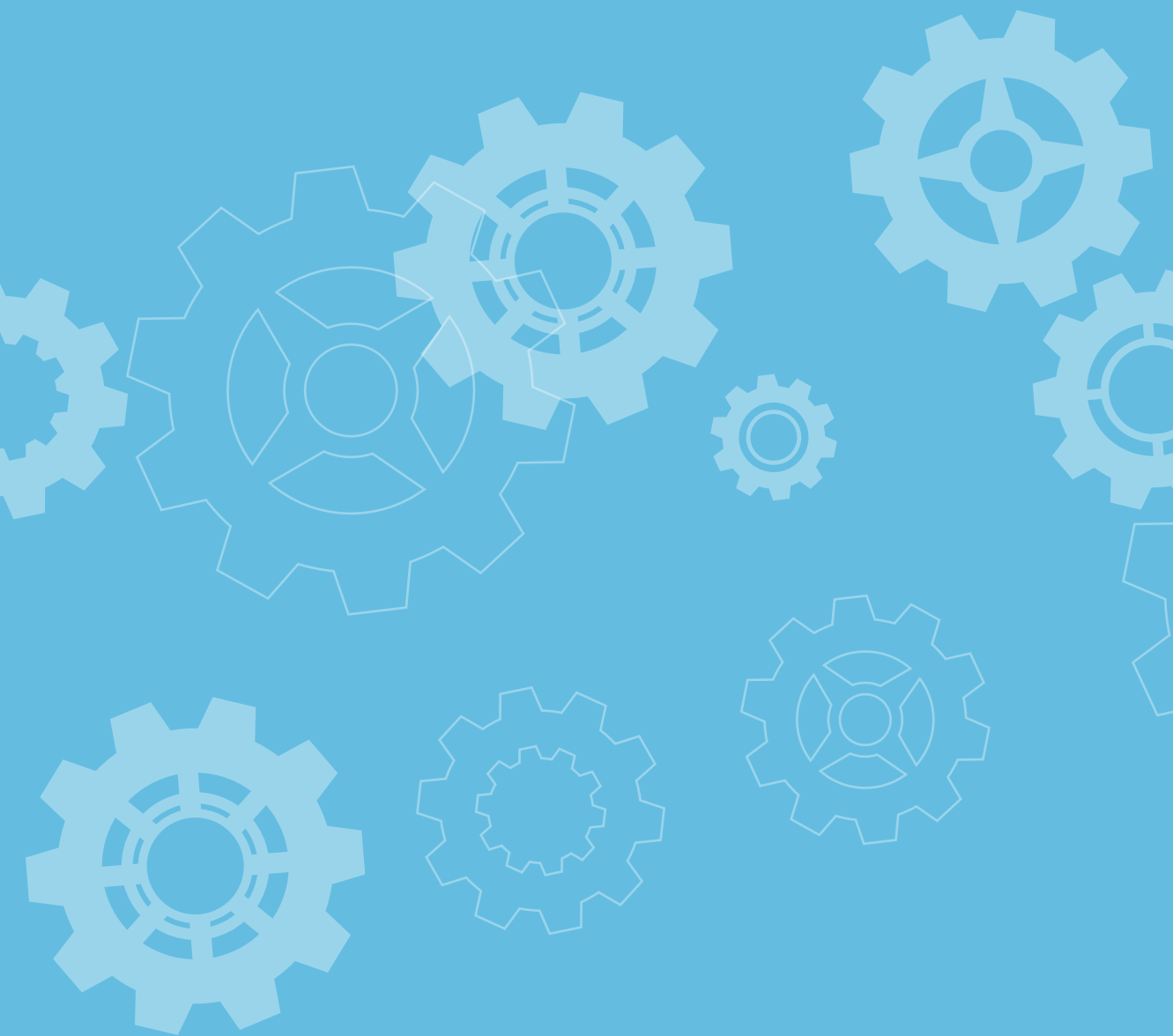
2016

IZVJEŠTAJ O RADU

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2016. GODINU

SADRŽAJ

6 | Organi komore i odbori udruženja

12 | Unapređenje poslovnog ambijenta

22 | Promocija privrede u zemlji

26 | Međunarodne aktivnosti

40 | Evroatlanske integracije

44 | Obrazovne aktivnosti

48 | Projekti

58 | Administrativni poslovi

60 | Sudovi pri Komori

62 | Informisanje

ORGANI KOMORE I ODBORI UDRUŽENJA

1.1. SKUPŠTINA

Prva sjednica Skupštine Privredne komore Crne Gore u 2016. godini održana je 1. marta. Na sjednici su usvojeni Izvještaj o radu Komore za 2015. godinu, Izvještaj o finansijskom poslovanju Komore za 2015. godinu i donijeta je Odluka o utvrđivanju godišnjeg računa za 2015. godinu.

Za predsjednika Privredne komore Crne Gore jednoglasno je izabran Velimir Mijušković.

Novi mandat generalnog sekretara Privredne komore Crne Gore Skupština je povjerila Pavlu D. Radovanoviću.

Donijeta je Odluka o izboru novih članova u odbore udruženja.

Skupština je stavila van snage posebne uzanse u turizmu koje je donijela 2002. godine, što je u skladu sa direktivom Evropske unije koja uređuje ovu oblast.

Na sjednici održanoj 14. decembra Skupština je usvojila Program rada, Odluku o osnovici i stopi za obračun članskog doprinosa, te Odluku o finansijskom planu za 2017. godinu. Donijeta je i Odluka o izboru Ivana Saveljića za potpredsjednika Komore.

Skupština Komore donijela je 24. jula, na osnovu pisane saglasnosti većine članova, Odluku o izboru Ljiljane Filipović za potpredsjednicu Privredne komore.

U skladu sa nadležnostima utvrđenim Statutom donijeta je i Odluka o izmjenama Odluke o izboru članova Upravnog odbora. Za članove Upravnog odbora izabrani su Zoran Đukanović, izvršni direktor Crnogorskog elektrodistributivnog sistema, Ivan Kalezić, direktor Pošte Crne Gore i Aleksa Lukić, glavni izvršni direktor Erste banke.

Na osnovu člana 25 Statuta Komore, mandat člana Upravnog odbora prestaje i ako mu prestane radni odnos u članici Komore kod koje je bio zaposlen u vrijeme izbora. Shodno ovoj odredbi, prestao je mandat u Upravnom odboru Komore Milanu Martinoviću, danom izbora za direktora Direkcije javnih radova. Mandat je prestao i dr Radenku Puriću zbog odlaska u penziju, te Darku Radunoviću i Pavlu Raduloviću izborom za članove 41. Vlade Crne Gore

1.2. UPRAVNI ODBOR

Na sjednici Upravnog odbora, održanoj 23. februara, utvrđeni su predlozi: Izvještaja o radu Komore za 2015. godinu, Izvještaja o finansijskom poslovanju Komore za 2015. godinu i Odluke o utvrđivanju godišnjeg računa Privredne komore za 2015. godinu.

Odlukom o pokretanju postupka za izbor Predsjednika Privredne komore Crne Gore Upravni odbor formirao je Komisiju za mandatna pitanja, koja je sprovela postupak u skladu sa aktima Komore.

Upravni odbor je donio Odluku o osnivanju Koordinacionog odbora zdravstvenog turizma koji okuplja 28 predstavnika privrednih društava, resornih ministarstava, nacionalne i lokalnih turističkih organizacija, zdravstvenih ustanova i udruženja.

Donijete su i odluke o izmjenama i dopunama odluka o izborima članova više koordinacionih odbora - za privredno zakonodavstvo, žensko preduzetništvo, energetske efikasnosti i zaštitu životne sredine.

Upravni odbor je donio Odluku o ukidanju predstavništva Privredne komore Crne Gore u Beogradu.

Članovi Upravnog odbora odrekli su se nadoknada za rad u ovom organu i taj iznos donirali porodici Velimirović za liječenje djeteta.

Na sjednici Upravnog odbora održanoj 12. jula učestvovao je i predsjednik Vlade Milo Đukanović. Predstavljena je informacija „Ekonomija Crne Gore 2006-2015“, koja je sadržala pregled stanja u desetogodišnjem periodu u realnom sektoru, cijene i tržište rada, kretanja u monetarnom, fiskalnom i eksternom sektoru, tokove privatizacije privrede, reforme obrazovanja, zakonodavni okvir i među-

narodne integracije. Informacija je nastala kao rezultat analiza i istraživanja stručne službe Privredne komore Crne Gore, pri čemu su korišćeni zvanični podaci relevantnih institucija.

Na sjednici održanoj 12. decembra Upravni odbor je utvrdio predloge Programa rada, Odluke o osnovici i stopi za obračun članskog doprinosa, te Odluke o finansijskom planu za 2017. godinu. Donijeta je i Odluka o izboru članova Koordinacionog odbora za kvalitet.

1.3. NADZORNI ODBOR

Nadzorni odbor je održao četiri sjednice u 2016. godini.

Na konstitutivnoj sjednici, održanoj 19. februara, usvojen je Poslovnik o radu Nadzornog odbora i za predsjednicu izabrana Venka Janjušević iz Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić.

U skladu sa nadležnostima utvrđenim Statutom Komore, Nadzorni odbor je razmatrao Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju Komore za 2015. godinu, Program rada Komore za 2017. godinu, kao i odluke o osnovici i stopi za obračun članskog doprinosa i finansijskom planu za 2017. godinu.

Osim godišnjih, Nadzorni odbor je razmatrao i izvještaje o radu i finansijskom poslovanju Komore, za svaki kvartal posebno.

1.4. ODBORI UDRUŽENJA I DRUGI OBLICI ORGANIZOVANJA

Udruženje je osnovni oblik rada i organizovanja u Komori. Organizuje se za jednu ili više grana privrede. Članice Komore su organizovane u udruženja prema pretežnoj djelatnosti koju obavljaju.

Tokom 2016. godine održana je 41 sjednica Odbora udruženja, na kojima se između ostalog raspravljalo o:

- Realizaciji investicija
- Primjeni metodologije za određivanje regulatorno dozvoljenog prihoda distributera električne energije
- Usklađenosti nastavno obrazovnih programa sa tržištem rada metalskog sektora
- Zaštiti na radu
- Procesu reindustrijalizacije-akcionom planu u metaloprerađivačkoj industriji
- Razvojnim projektima u industriji
- Programu gazdovanja šumama za 2016. godinu
- Odluci o davanju šuma na korišćenje prodajom drveta u dubećem stanju za 2016. godinu
- Domaćoj proizvodnji i tržištu u oblasti šumarstva i drvoprerade
- Privrednim kretanjima u agraru u 2015. godini
- Agrobudžetu za 2016. godinu
- Javnom pozivu za IPARD LIKE 2 program
- Hrvatskoj poljoprivredi tri godine nakon članstva u EU
- Trgovini poljoprivredno-prehrambenim proizvodima tokom 10 godina postojanja CEFTA sporazuma
- Arbitražnom sudu pri Privrednoj komori
- Strategiji razvoja željezničkog saobraćaja za period 2017-2027
- Mjerama zaštite na radu
- Savremenim trendovima u bankarstvu
- Instrumentima finansijske podrške Investiciono razvojnog fonda Crne Gore za 2016. godinu
- Realizaciji bankoosiguranja u Crnoj Gori
- Realizaciji „Podgoričkog modela” - primjeni Zakona o dobrovoljnom finansijskom restrukturiranju
- Bazi podataka nekretnina - značaju i primjeni
- Inovaciji na tržištu osiguranja sa aspekta implementacije „Solvency II”

- Poslovanju privrednih subjekata i javnih preduzeća iz sektora komunalne privrede u 2015. godini
- Stručnom i kadrovskom potencijalu u funkciji rasta i razvoja malih i srednjih preduzeća
- Poboljšanju konkurentskih sposobnosti
- Unapređenju modela upravljanja biznis zonama - programima podrške razvoju biznisa u Crnoj Gori
- Kvalitetu interneta u Crnog Gori
- Kodeksu ponašanja trgovačkih, profesionalnih i udruženja potrošača u elektronskom poslovanju
- Poslovanju preduzeća koja se bave logistikom i zastupanjem u spoljno-trgovinskim poslovima
- Nacionalnom komitetu za trgovinske olakšice
- Unutrašnjem tržištu – cijenama, konkurenciji, sivoj ekonomiji
- Planu pripreme ljetnje turističke sezone 2016. godine
- Sezonskom zapošljavanju u turizmu, sa akcentom na zapošljavanje domaće radne snage
- Suzbijanju sive ekonomije
- Pripremama turističke zimske sezone 2016/2017.

I u 2016. godini odbori udruženja su analizirali važeće propise, razmatrali i davali mišljenja o nacrtima i predlozima zakona i drugih propisa u oblasti privrednog sistema, ekonomske i politike razvoja, sa stanovišta njihovog uticaja na uslove poslovanja.

Odbori udruženja su kontinuirano pratili i analizirali privredna kretanja i predložili niz mjera za unapređenje uslova rada i poslovanja. Podnijete su inicijative za: suzbijanje nelegalnog prevoza, posebno izraženog na sjeveru države, a koju realizuju Inspekcija za drumski saobraćaj i Ministarstvo saobraćaja i pomorstva; smanjenje troškova zakupa zemljišta na graničnim prelazima; za unapređenje poslovanja na CI Terminal Podgorica; odlaganje primjene Uredbe o informisanju potrošača o hrani (odložena je primjena za godinu dana). U saradnji sa Upravom policije, Upravom carina i Ministarstvom saobraćaja i pomorstva, radilo se na unapređenju protoka robe i putnika na graničnim prelazima, posebno u toku turističke sezone.

U cilju stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta i poboljšanja stanja u drvnoj industriji, predloženo je da se šume na korišćenje ustupaju početkom godine, a ne u oktobru kao što je to slučaj posljednjih godina kad se sezona završava, kao i niz mjera za smanjenje izvoza drvne sirovine.

Na zahtjev osiguravajućih društava, Komora se obratila Ministarstvu finansija u cilju izmjene Predloga zakona o izmjeni i dopuni zakona o porezu na dobit pravnih lica, radi priznavanja rashoda po osnovu tehničkih rezervi.

U Komori je tokom 2016. godine održano više radnih sastanaka sa privrednicima iz oblasti grafičke i izdavačke djelatnosti. Razgovarano je o učešću u pozivu za javno nadmetanje u otvorenom postupku javne nabavke Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva za usluge štampanja udžbenika, školskih i drugih obrazaca i narudžbenica, zatim o Strategiji razvoja sistema javnih nabavki od 2016. do 2020, te obračunu PDV za proizvode domaće grafičke djelatnosti.

U skladu sa Statutom Komore udruženje može imati jednu ili više grupacija. Grupacija je oblik neposrednog povezivanja članica Komore radi razmatranja i predlaganja stavova o pitanjima od interesa određenog dijela privrede.

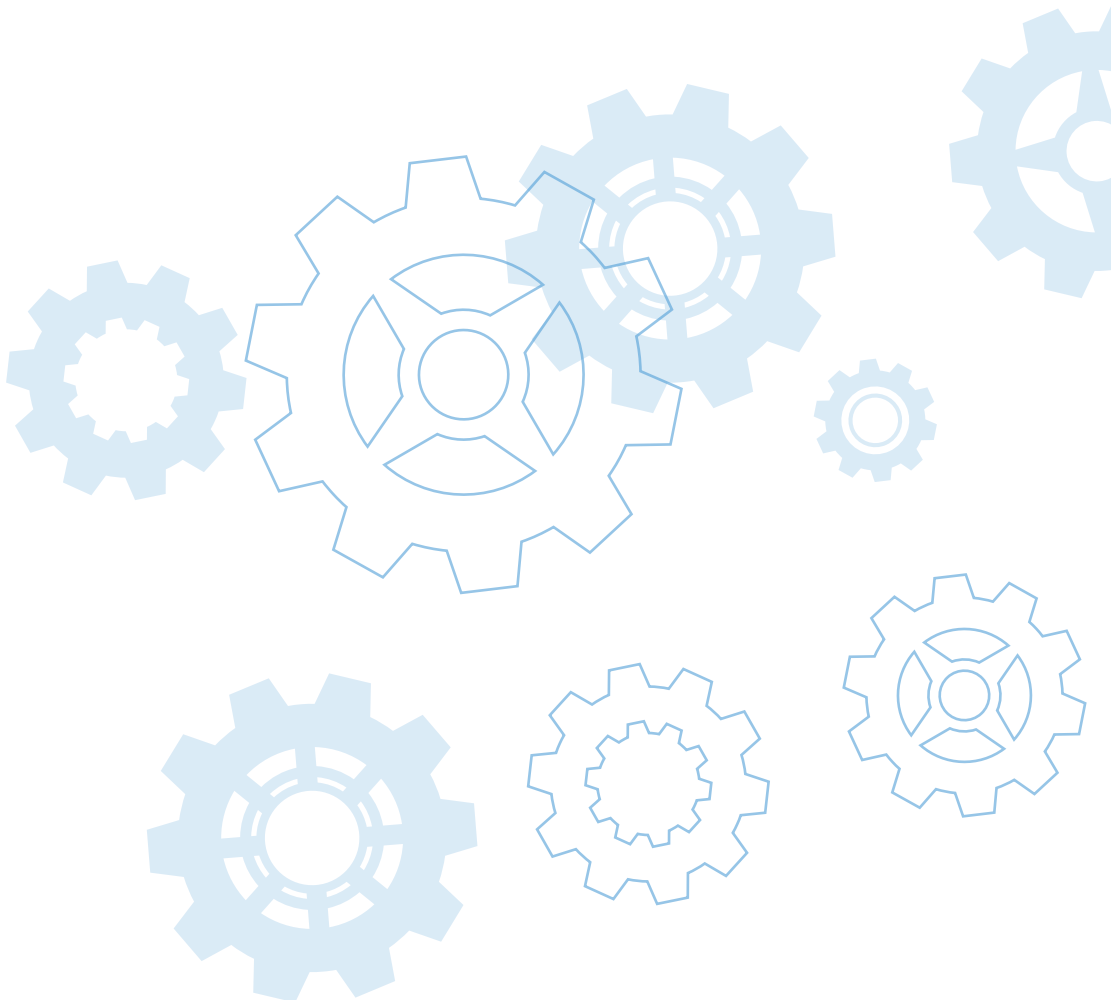
U 2016. godini održano je pet sjednica grupacija na kojima se, između ostalog, raspravljalo o:

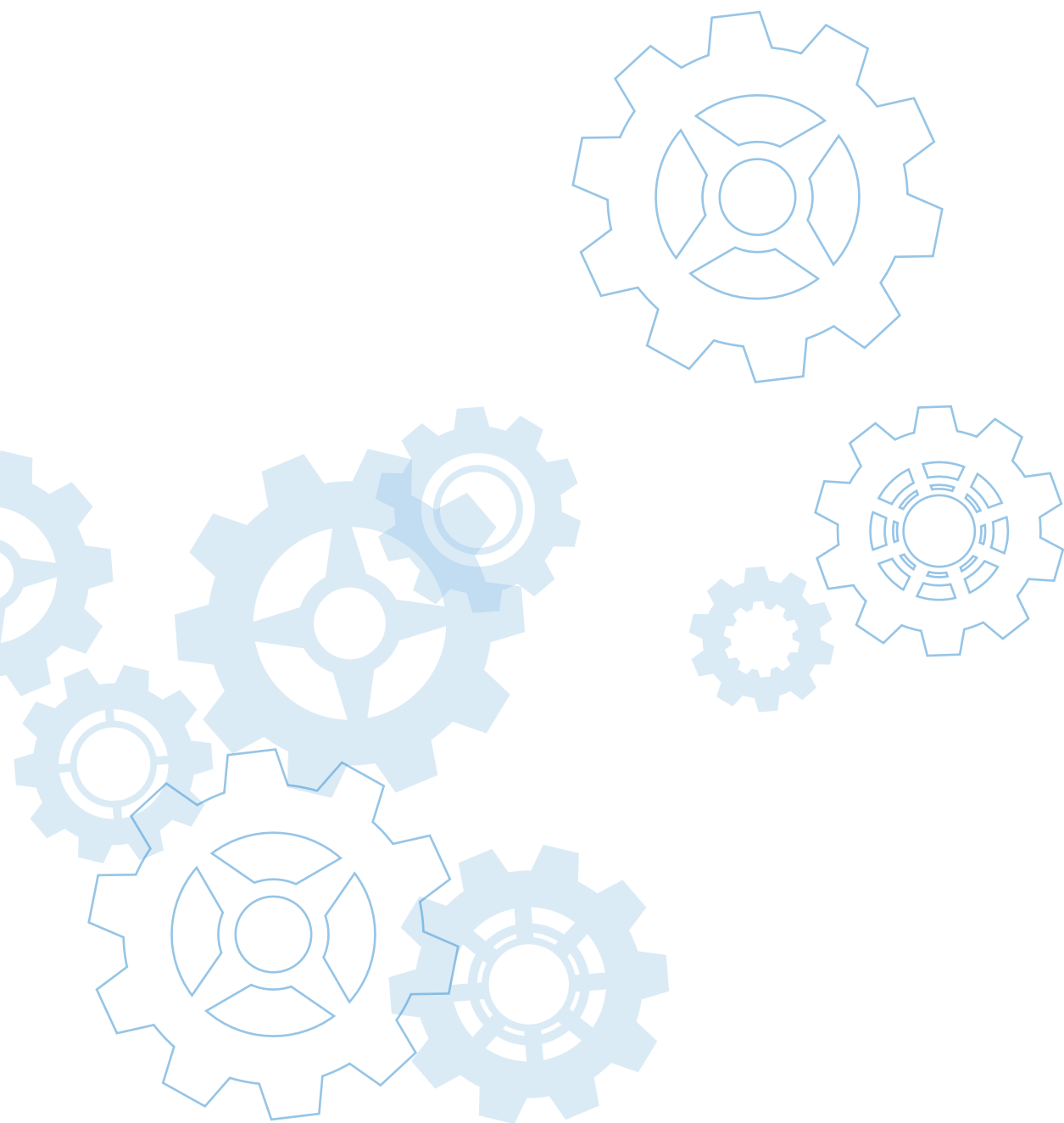
- Zakonu o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima
- Nacrtu Strategije razvoja informacionog društva u Crnoj Gori do 2020. godine
- Validnosti elektronski potpisanih dokumenata pred sudom i njihovom korišćenju u dokaznom postupku.

Pored odbora udruženja, u Komori postoje i koordinacioni odbori kao posebni oblici organizovanja i rada koji razmatraju pitanja od značaja i zajedničkog interesa za više oblasti privrede.

Tokom 2016. godine održano je devet sjednica koordinacionih odbora, na kojima se raspravljalo o:

- Stimulacijama u opštinama za investitore koji ugrađuju opremu za korišćenje solarne energije
- Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za Program istraživanja i proizvodnje ugljovodika u podmorju Crne Gore
- Akcionom planu energetske efikasnosti Crne Gore za period 2016-2018
- Primjeni poslovnog modela hemijski lizing u Crnoj Gori
- Finansijskoj podršci za žensko preduzetništvo u Crnoj Gori
- Revidiranim standardima ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015
- Značaju implementacije međunarodnih standarda kvaliteta
- Potrebi za usklađivanjem i nadogradnjom legislativne kojom se uređuje sektor zdravstvenog turizma u Crnoj Gori.

UNAPREĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA

KONFERENCIJA O EKONOMIJI
ECONOMIC CONFERENCE
Montenegro 2016

PRIVREDNA
KOMORA
CRNE GORE

Öst-Ausschuss der Deutschen Wirtschaft
oa

RAZVOJNE PERSPEKTIVE ZAPADNOG BALKANA
DEVELOPMENT PERSPECTIVES OF THE WESTERN BALKANS
RAZVOJNE PERSPEKTIVE ZAPADNOG BALKANA
DEVELOPMENT PERSPECTIVES OF THE WESTERN BALKANS
RAZVOJNE PERSPEKTIVE ZAPADNOG BALKANA
DEVELOPMENT PERSPECTIVES OF THE WESTERN BALKANS
RAZVOJNE PERSPEKTIVE ZAPADNOG BALKANA
DEVELOPMENT PERSPECTIVES OF THE WESTERN BALKANS
RAZVOJNE PERSPEKTIVE ZAPADNOG BALKANA
DEVELOPMENT PERSPECTIVES OF THE WESTERN BALKANS

KONFERENCIJA O EKONOMIJI
ECONOMIC CONFERENCE
Montenegro 2016

PRIVREDNA
KOMORA
CRNE GORE

Öst-Ausschuss der Deutschen Wirtschaft
oa

2.1. PRIVREDNO ZAKONODAVSTVO

Tokom 2016. godine aktivnosti Privredne komore Crne Gore bile su usmjerene na analizu privrednog zakonodavstva, iniciranje donošenja novih ili izmjene i dopune važećih zakona i podzakonskih akata s ciljem unapređenja propisa koji regulišu poslovanje privrede.

U izvještajnom periodu razmatrani su propisi (važeći, nacrti, predlozi):

- Zakon o zaradama u javnom sektoru
- Zakon o hemikalijama
- Zakon o komunalnim djelatnostima
- Zakon o bezbjednosti hrane
- Zakon o unutrašnjoj trgovini
- Zakon o autorskim i srodnim pravima
- Zakon o inspekcijskom nadzoru
- Zakon o turističkim organizacijama
- Zakon o administrativnim taksama
- Zakon o strancima
- Zakon o porezu na dodatu vrijednost
- Zakon o poreskoj administraciji
- Zakon o radu
- Zakon o javnim nabavkama
- Zakon o privrednim društvima
- Zakon o strancima
- Carinski zakon
- Zakon o zaštiti potrošača
- Zakon o mjerama poreske podrške
- Zakon o akcizama
- Zakon o zdravstvenom osiguranju
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju
- Zakon o državnim i drugim praznicima
- Zakon o javnom privatnom partnerstvu
- Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju
- Zakon o građevinskim proizvodima
- Zakon o regularizaciji neformalnih objekata
- Zakon o dobrovoljnom finansijskom restrukturiranju
- Uredba o uslovima za odstupanje u pogledu izgradnje, uređenja i opremanja objekata koji imaju mali obim proizvodnje, prerade i obrade hrane
- Uredba o aditivima koji se mogu koristiti u hrani
- Uredba o prehrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu
- Uredba o higijeni hrane
- Uredba o informisanju potrošača o hrani
- Uredba o mikrobiološkim kriterijumima za bezbjednost hrane
- Uredba o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla
- Uredba o zahtjevima higijene za objekte i prostorije u kojima se proizvode male količine primarnih proizvoda za ishranu ljudi
- Uredba o uslovima za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom
- Pravilnik o listi proizvoda i načinu isticanja obavještenja o robi na Brajevom pismu
- Pravilnik o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV-a
- Pravilnik o izmjeni pravilnika o zabrani i ograničenju korišćenja, stavljanja u promet i proizvodnji hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu
- Pravilnik o bezbjednosti igračaka
- Pravilnik o posebnim mjerama carinskog nadzora i carinskom postupku za robe koje se koriste za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju
- Pravilnik o listama aktivnih supstanci koje su dozvoljene za upotrebu u biocidnim proizvodima

- ma i biocidnim proizvodima manjeg rizika
- Pravilnik o sadržaju tehničkog dosjea i osnovnim podacima o biocidu
- Pravilnik o načinu procjene rizika biocidnih proizvoda na osnovu tehničkog dosjea
- Pravilnik o sadržaju izvještaja u postupku nadzora o uvozu biocidnih proizvoda
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra biocidnih proizvoda
- Pravilnik o doznaci stabala, načinu prijema i obilježavanju drvnih sortimenata i uvjerenja o porijeklu drvnih sortimenata
- Pravilnik o uslovima, kriterijumima i podkriterijumima, koje u pogledu tehničko-tehnološke opremljenosti i broja zaposlenih, treba da ispunjavaju pravna lica za dobijanje prava za godišnje i dugoročno korišćenje šuma
- Pravilnik o izmjenama pravilnika o visini naknade za vršenje doznake stabala, premjer i žigosanje drvnih sortimenata i izradu izvođačkog projekta.

2.2. ELIMINISANJE BIZNIS BARIJERA

Aktivnosti na unapređenju poslovnog ambijenta predstavljaju kontinuiran proces koji zahtijeva partnerstvo državne administracije i privrede, sa ciljem kreiranja efikasnih mjera i instrumenata za pojednostavljenje procedura i eliminisanje biznis barijera. Unapređenje poslovnog ambijenta i regulatorna reforma treba da doprinesu povećanju konkurentnosti ekonomije i omoguće dinamičan privredni razvoj.

Privredna komora Crne Gore, kroz članstvo u Savjetu za regulatornu reformu i unapređenje poslovnog ambijenta i u direktnoj komunikaciji sa nadležnim ministarstvima, učestvuje u definisanju mjera i politika za dalje otklanjanje biznis barijera.

Komora participira u radu međuresorske Radne grupe za suzbijanje sive ekonomije čiji je zadatak doprinos povećanju transparentnosti, objektivnosti i koordinacije u radu državnih organa, sa krajnjim ciljem suzbijanja sive ekonomije. Za potrebe izrade Akcionog plana na suzbijanju sive ekonomije u 2016. godini pripremljen je predlog mjera za eliminisanje nelegalnog poslovanja.

Predsjednik Privredne komore Crne Gore Velimir Mijušković, 22. marta, susreo se sa direktorom Poroske uprave Miomirom M. Mugošom. Na sastanku je razmatrana saradnja u oblasti borbe protiv sive ekonomije, kroz sprovođenje zajedničkih istraživanja, organizovanje informativnih i edukativnih aktivnosti i drugih stručnih skupova. Konstatovano je da je zajednički interes unapređenje poslovnog ambijenta kroz zajedničke aktivnosti uz razmjenu informacija i podataka.

Novoizabrani ministar održivog razvoja i turizma Pavle Radulović učestvovao je 9. decembra u radu sjednice Odbora za turizam Privredne komore Crne Gore, u proširenom sastavu. Teme sastanka bile su sagledavanje sveukopnog stanja u oblasti turizma, predstavljanje rezultata rada i analiziranje ambijenta za poslovanje, a sve u pravcu stvaranja stimulativne poslovne klime za razvoj turističkog sektora.

Komora je učestvovala na sastanku predstavnika pomorskih kompanija u većinskom državnom vladarstvu, sa predstavnicima Ministarstva saobraćaja i Uprave za javne nabavke, u vezi prevazilaženja poteškoća u poslovanju nastalih primjenom Zakona o javnim nabavkama, u svojstvu naručilaca.

Prema Ministarstvu finansija procesuirana je inicijativa za izmjenu Zakona o akcizama kako bi se omogućilo označavanje mineralnih ulja u carinskom skladištu. Najavljeno je da će inicijativa biti razmotrena prilikom planirane izmjene i dopune Zakona o akcizama u 2017. godini.

Inicijativu za izmjenu Pravilnika o posebnim mjerama carinskog nadzora i carinskom postupku za robe koje se koriste za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju, kako bi se omogućilo točenje pogonskog goriva na brodove iz cisterni, Ministarstvo finansija nije prihvatilo kao opravdanu. Saopšteno je da ne postoje uslovi za adekvatno vršenje carinskog nadzora, posebno u ljetnjem periodu kada ima najviše plovila koja se snabdijevaju u kasnim večernjim i ranim jutarnjim satima, kada je otežano vršenje carinskog nadzora, što iziskuje dodatno angažovanje carinskih služ-

benika.

Komora je uputila inicijativu za izmjenu Uredbe o uslovima za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom, na način da se u Komisiju pred kojom se polaže ispit uključe predstavnici Uprave za inspeksijske poslove. Ministarstvo finansija je pozitivno odgovorilo i izmijenilo Uredbu.

Radni sastanak na temu – primjena Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koje se oporezuju po sniženoj stopi PDV-a održan je 28. marta. Resorni državni organi su dobili informacije sa kojim problemima se suočavaju privrednici, te pokazali razumijevanje za otklanjanje nejasnoća koje opterećuju poslovanje, odnosno spremnost da se izmijeni Pravilnik i otklone sve nedoumice u njegovom tumačenju.

Sastanak sa predstavnicima Poreske uprave organizovan je 13. aprila. Raspravljano je o aktuelnim temama iz oblasti poreske politike koje se odnose na turizam, građevinarstvo i trgovinu.

Ocijenjeno je da treba pojednostaviti proceduru registracije djelatnosti izdavaoca privatnog smještaja i tako doprinijeti da što manji broj izdavalaca smještaja posluje u sivoj zoni. Ukazano je i na potrebu da se za smještaj i ugostiteljstvo propišu jedinstvene, snižene stope PDV-a (5 % je najniža stopa koju prepoznaje Evropska komisija u ovoj oblasti). Istaknuto je da bi bilo korisno da privrednicima bude dostupno uputstvo kako se obračunava PDV na smještaj i hranu u hotelima.

Privrednici su ukazali na potrebu ubrzanja procedure dobijanja potvrde od Poreske uprave pri zapošljavanju sezonskih radnika, a slično treba uraditi i za njihovu odjavu.

Predstavnici sektora građevinarstva apelovali su da Poreska uprava doprinese zaštiti proizvođača građevinskih materijala (posebno od kamena) od neloyalne konkurencije.

Dogovoreno je da se privrednicima olakša pristup bazi podataka Poreske uprave što bi omogućilo njihovo korišćenje za dalje analize.

Potpredsjednik Vlade i ministar za informaciono društvo i telekomunikacije Vujica Lazović je 1. jula učestvovao u radu Odbora udruženja za ICT koja je bila posvećena mogućnostima unapređenja Nacrta strategije razvoja ove oblasti do 2020. godine. Na sastanku je ukazano na problem deficita stručnjaka za softverski inženjering, web dizajn i informacionu bezbjednost. Takođe, kroz promociju elektronskog poslovanja potrebno je motivisati privredu da radi na e-poslovanju i jačanju lokalnog IT tržišta, kao i naći modus da se pomogne crnogorskom sektoru informacionih tehnologija.

U cilju rješavanja zahtjeva koji su uputili proizvođači voda, a koji se odnosi na pravilno tumačenje i primjenu člana 34 stav 2 novog Pravilnika o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava prirodna mineralna, stona i izvorska voda za piće, Komora se obratila Ministarstvu zdravlja. Zahtjev je riješen na način što smo dobili tumačenje koje je prihvatljivo za proizvođače voda, a to je da se pod trgovačkim nazivom podrazumijeva „trgovačka deklaracija koja opisuje proizvod“.

U cilju jačanja konkurentnosti privrede, a posebno malih i srednjih preduzeća, u postupcima javnih nabavki kreiran je helpdesk javne nabavke na sajtu Privredne komore Crne Gore, koji sadrži informacije iz oblasti javnih nabavki, shodno predviđenim mjerama Akcionog plana za unapređenje sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

Uspostavljanjem helpdeska unapređuje se transparentnost i smanjenje rizika za privredne subjekte, jer su sve informacije o postupcima javnih nabavki uključujući obrasce, naknade, dokumente koje je potrebno dostaviti radi učešća, postale dostupne.

2.3. SERTIFIKACIJA OPŠTINA SA POVOLJNIM POSLOVNIM OKRUŽENJEM U JUGOISTOČNOJ EVROPI (BFC SEE)

Sertifikacija opština sa povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Evropi (BFC SEE) je regionalni program za unapređenje konkurentnosti lokalnih samouprava, koji se od 2012. sprovodi u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Makedoniji i Srbiji, a od 2016. godine i u Crnoj Gori. BFC SEE program je

pokrenula mreža partnerskih institucija iz regiona sa ciljem uspostavljanja zajedničkog standarda i pečata kvaliteta poslovnog okruženja u opštinama i gradovima jugoistočne Evrope.

Program je namijenjen opštinama i gradovima koji imaju odgovarajuće kapacitete i strateški su opredijeljeni da unaprijede poslovni ambijent, privuku investicije i podstaknu razvoj lokalne ekonomije.

Ministarstvo finansija, kao koordinator projektnih aktivnosti u Crnoj Gori, prepoznalo je Privrednu komoru kao ključnog partnera u procesu sprovođenja regionalnog BFC SEE programa. Komora je preuzela ulogu Tehničkog sekretarijata, zaduženog za sve operativne i administrativne poslove Regionalne mreže za povoljno poslovno okruženje. U oktobru 2016. godine uspješno je prošla kroz proces inicijalne akreditacije za sprovođenje programa sertifikacije lokalnih samouprava u Crnoj Gori prema standardu BFC SEE.

U okviru procesa revizije BFC SEE standarda, organizovana je posjeta partnerima u Crnoj Gori, sa ciljem da se prikupe i razmotre predlozi za izmjenu i unapređenje sadržaja i kriterijuma postojećeg standarda. Diskutovalo se o primjenljivosti BFC SEE kriterijuma na crnogorske opštine i uticaju revizije na cjelokupni proces i ciljeve BFC SEE programa. Poseban fokus stavljen je na ključne kriterijume standarda i dokaznu dokumentaciju za ispunjenje zahtjeva koji se odnose na: organizacionu jedinicu koja je zadužena za lokalni ekonomski razvoj, privredni savjet, postupak izdavanja građevinskih dozvola, plan kapitalnih investicija i lokalne takse. Dogovoreno je da se nakon usvajanja novog standarda, početkom 2017. godine, održe obuke za evaluatore, verifikatore i opštine, te otpočne proces sertifikacije šest crnogorskih lokalnih samouprava: Podgorica, Tivat, Cetinje, Danilovgrad, Žabljak i Bijelo Polje.

2.4. STRATEGIJE, ANALIZE I INFORMACIJE

Praćenje i analiza privrednih kretanja u Crnoj Gori, zemljama u okruženju i drugim ekonomijama, te informisanje članica i ostalih zainteresovanih subjekata o tim kretanjima, a sve u cilju boljeg razumijevanja ekonomskih zbivanja i ostvarivanja bržeg privrednog rasta, bile su aktivnosti Komore u 2016. godini. S tim u vezi, izrađene su sljedeće informacije:

- Informacija o makroekonomskim kretanjima u privredi u 2015. godini
- Informacija o makroekonomskim kretanjima u I, II i III kvartalu 2016. godine
- Mjesečne informacije o privrednim kretanjima u zemlji
- Infomacije o makroekonomskim kretanjima u zemljama regiona.

U cilju sagledavanja privrednih kretanja i sumiranja ostvarenih rezultata domaće ekonomije u prethodnih deset godina urađena je informacija „Ekonomija Crne Gore 2006-2015“.

U okviru redovnih aktivnosti, a kao rezultat analize podataka, saopštenih stavova i sopstvenih istraživanja, Komora godišnje priprema sveobuhvatne informacije sa predlozima mjera za unapređenje uslova za realizaciju poslovnih aktivnosti. „Crnogorska privreda u 2016. godini – rezultati, izazovi, mogućnosti“ sadrži analizu stanja u ekonomiji kroz sagledavanje makroekonomskih pokazatelja, poslovanja po sektorima, poslovnog ambijenta, likvidnosti, konkurentnosti, razmjene roba i usluga, te stranih direktnih investicija. Analizirani su, takođe, potencijali rasta u sektoru usluga, prerađivačkoj industriji, kao i potencijali rasta kroz regionalno povezivanje odnosno projekte u sektoru saobraćaja i energetike. Informacija je razmatrana na sastanku na kojem su pored predstavnika najznačajnijih crnogorskih kompanija, učestvovali i predsjednik Vlade Crne Gore i ministri.

Tokom 2016. godine praćeni su i analizirani rezultati robnog prometa sa inostranstvom (uvoz, izvoz, po zemljama, regionima, grupama proizvoda). Urađene su:

- Informacija o robnoj razmjeni Crne Gore sa inostranstvom u 2015. godini
- Informacije o robnoj razmjeni sa Južnom Afrikom, Francuskom, Belgijom, Makedonijom, Italijom, Luksemburgom, Velikom Britanijom, Turskom, Češkom, Ukrajinom, Kanadom, baltičkim zemljama, Kosovom, Hrvatskom, Irskom, Argentinom, Bolivijom, Brazilom, Čileom, Kolumbijom, Ekvadorom, Gvajanom, Paragvajem, Peruom, Urugvajem, Venecuelom, Rumunijom,

Slovenijom, Maltom, Srbijom, BiH, Islandom, Hrvatskom, SAD, Kubom, Poljskom, Maltom, Slovačkom, Izraelom, Mađarskom, Azerbejdžanom, Iranom, Albanijom, Njemačkom, Slovenijom, Austrijom, Poljskom, Litvanijom, Peruom, Finskom.

Informacije o ekonomijama pojedinih zemljama pripremane su za potrebe organizovanja poslovnih foruma i sastanaka sa predstavnicima diplomatsko-konzularnih predstavništava u zemlji i inostranstvu.

U okviru nacionalno organizovanih tijela predstavnici Komore su učestvovali u pripremi i implementaciji brojnih strategija, među kojima su:

- Strategija razvoja prerađivačke industrije 2014. do 2018. godine
- Strategija za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera 2012-2016. godina, sa Akcionim planom za implementaciju
- Strategija za razvoj ženskog preduzetništva do 2020. godine
- Akcioni plan za sprovođenje Industrijske politike Crne Gore do 2020. godine
- Predlog mjera za Akcioni plan za suzbijanje sive ekonomije u 2016. godini
- Strategija o razvoju informacionog društva do 2020
- Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine, za period 2016 -2020.

2.5. KONFERENCIJE

Privredna komora je i u 2016. godini organizovala konferencije kojima su privrednici bili u prilici da dođu do relevantnih informacija, analiza i pravaca daljeg razvoja, ne samo Crne Gore, nego regiona i šire. Na ovaj način Komora povezuje privredu sa donosiocima odluka, institucijama, univerzitetima i ekspertima koji prate ne samo regionalne, već i evropske i svjetske tokove, te pružaju detaljniju sliku o aktuelnim dešavanjima.

Konferencija o ekonomiji – Montenegro 2016

Dvodnevna Konferencija o ekonomiji Montenegro 2016 „Razvojne perspektive Zapadnog Balkana“, koju je Privredna komora Crne Gore organizovala u saradnji sa Komitetom za istočno-evropske ekonomske odnose iz Berlina, održana je 27. i 28. oktobra u hotelu Splendid.

Najznačajniji regionalni ekonomski skup šesti put je u Budvi okupio preko 500 učesnika - predstavnika vlada, poslovne zajednice i stručne javnosti Balkana i Njemačke, te izazvao veliku pažnju medija.

Godišnji skupovi o ekonomiji koje organizuje Privredna komora Crne Gore, posebno su dobili na značaju nakon Berlinske konferencije, održane 2014. godine, kada se ovaj skup našao u Završnoj deklaraciji predsjednika vlada Zapadnog Balkana i EU. Tako je i na ovogodišnjem Samitu u Parizu, održanom 4. jula, Konferencija Montenegro 2016. najavljena kao nastavak Samita o Berlinskom procesu, na nivou privrede.

Na otvaranju Konferencije govorio je predsjednik Crne Gore Filip Vujanović, dok je drugog dana specijalni gost bio premijer Milo Đukanović, sa kojim je predsjednik Privredne komore Velimir Mijušković vodio razgovor o ekonomskim kretanjima tokom decenije ponovo uspostavljene nezavisnosti, kao i o regionalnoj perspektivi.

Na marginama skupa je održana radionica na kojoj je predstavljena njemačka inicijativa o pronalaze-nju partnera u zemljama Zapadnog Balkana.

Teme konferencije su bile:

- Ekonomske perspektive Zapadnog Balkana
- Region i strane direktne investicije
- Strukturne ekonomske reforme
- Saobraćajna infrastruktura

- Energetika
- Komunalna infrastruktura
- Obrazovanje, teoretski i praktični aspekti
- Kreativna ekonomija.

Nakon dvodnevno rada konferencije, kroz devet panel diskusija, definisane su preporuke:

- Da vlade, preduzeća, obrazovne i druge institucije zemalja Zapadnog Balkana nastave da rade na daljem međusobnom povezivanju s ciljem ostvarivanja većeg nivoa ekonomske efikasnosti i veće konkurentnosti ovog regiona.
- Da bi se eliminisale prepreke većoj konkurentnosti Regiona, potrebno je njegovo intenzivnije infrastrukturno povezivanje - saobraćajno, energetsko i telekomunikaciono, što omogućava politička obaveznost na osnovama Berlinskog procesa.
- Nakon utvrđivanja razvojnih prioriteta po grupama zemalja, neophodna je čvršća saradnja Evropske unije i Zapadnog Balkana u koordiniranju njihove realizacije.
- Business-to-Business pristup mora biti više potenciran u agendama za ekonomski prosperitet regiona.
- Neophodno je povećati napore u cilju konkretizacije aktivnosti na utvrđenim razvojnim prioritetima. Stepenn pripremljenosti projekata u velikoj mjeri utiče na odluku o njihovoj prihvatljivosti u okviru Berlinskog procesa.
- Digitalizacija mreže komora je projekat koji bi trebalo da značajno poveže biznise u regionu. Ovaj projekat je u skladu s digitalnom agendom - jednom od ključnih u EU.
- Unapređenje poslovnog ambijenta moguće je samo uz kvalitetno obrazovanje na svim nivoima, transfere tehnologija, inovacija i dobrih praksi.

Deset godina CEFTA sporazuma

Privredna komora Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom ekonomije organizovala je 23. marta konferenciju „Deset godina od potpisivanja CEFTA 2006 – rezultati i perspektive“. Konferenciju je podržao Projekat „Implementacija CEFTA 2006 u cilju unapređenja internacionalizacije ekonomija jugoistočne Evrope“ koji finansira Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj Njemačke (BMZ) posredstvom Unije privrednih komora Njemačke (DIHK). Pored predstavnika državnih organa, akademske zajednice i privrede iz Crne Gore, učesnici konferencije su bili i predstavnici CEFTA sekretarijata, Međunarodnog trgovinskog centra, Međunarodne finasijske korporacije (IFC) i privrednih komora zemalja potpisnica Sporazuma.

Cilj konferencije je bio upoznavanje privatnog sektora sa novinama u oblasti prekogranične trgovine.

Konferencija je bila uvodni događaj u crnogorsko predsjedavanje CEFTA sporazumom. Prioriteti predsjedavanja su dalja liberalizacija trgovine uslugama, trgovinske olakšice, investicije i jednostavnije kretanje stručnjaka i kvalifikovane radne snage. Poseban akcenat stavljen je na unapređenje dijaloga privatnog i javnog sektora.

Obrazovanje u Crnoj Gori – 10 godina od obnove nezavisnosti

Privredna komora Crne Gore, Centar za stručno obrazovanje i Uprava za kadrove uz podršku Hans Zajdel Fondacije, organizovali su konferenciju „Obrazovanje u Crnoj Gori – 10 godina od obnove nezavisnosti“ od 5. do 7. jula u Budvi.

Učesnici konferencije bili su predstavnici Ministarstva prosvjete, Centra za stručno obrazovanje, Privredne komore, univerziteta, škola, Zavoda za školstvo, Ispitnog centra, Uprave za kadrove, Prosvjetne inspekcije, privrede i dr.

Prvog dana konferencije, predstavnik Komore je prezentovao „Značaj reforme obrazovanja u Crnoj Gori – izazovi i perspektive“, dok je predstavnica Ministarstva prosvjete prezentovala „Izazove u predškolskom i osnovnom obrazovanju u Crnoj Gori“, nakon čega je uslijedila diskusija učesnika.

Drugog dana konferencije predstavljeni su „Uloga prosvjetne inspekcije u zaštiti prava djece i učenika“, „Izazovi u srednjem stručnom obrazovanju“, „Trendovi razvoja visokog obrazovanja u Crnoj Gori“, nakon čega su uslijedili paneli: „Stanje i perspektive obrazovanja odraslih u Crnoj Gori“ i „Značaj Nacionalnog okvira kvalifikacija u razvoju obrazovanja u Crnoj Gori“.

Ishodi učenja i potrebe tržišta rada

U Rektoratu Univerziteta Crne Gore je 6. i 7. oktobra održana završna konferencija Tempus projekta „Razvoj ishoda učenja – put ka boljoj uporedivosti, priznavanju i zapošljivosti“ - Devcore. Ciljevi projekta su razvijanje ishoda učenja za studijske programe univerziteta u Crnoj Gori, izrada baze podataka ishoda učenja, uspostavljanje tješnje veze između univerziteta i tržišta rada, te podizanje svijesti o značaju ishoda učenja za visokoobrazovne institucije, studente i poslodavce.

Cilj konferencije je bio razmijena iskustava, te sumiranje rezultata nakon tri godine implementacije projekta.

Promocija primjera dobre prakse u školama i preduzećima

U Privrednoj komori Crne Gore 7. decembra održana je prva međunarodna konferencija u organizaciji Nacionalnog Partnerstva za preduzetničko učenje, u okviru Evropske nedjelje vještina stečenih kroz stručno obrazovanje i osposobljavanje.

Konferencija je organizovana sa ciljem promocije uspješnih preduzetničkih primjera, a shodno aktivnostima koje se sprovode da Crna Gora postane prva nacija sa preduzetničkim učenjem u potpunosti inkorporiranim u sve oblasti sistema obrazovanja, i da nacionalni primjeri dobre prakse budu prepoznati na evropskom nivou.

Sastanak privrednika sa Predsjednikom Vlade

Vlada, privrednici i lokalne samouprave, kroz čvršću saradnju, moraju naći najbolje odgovore za sve izazove, kako bi se obezbijedio ubrzani ekonomski razvoj, nova radna mjesta, novac za investicije i benefiti za svakog građanina, ocijenjeno je na tradicionalnom sastanku privrednika sa Predsjednikom Vlade, koji je organizovan 20. decembra 2016. godine.

Pored premijera Duška Markovića, iz Vlade su u radu skupa učestvovali potpredsjednik i ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutin Simović, potpredsjednik Rafet Husović, ministri ekonomije Dragica Sekulić, finansija Darko Radunović, rada i socijalnog staranja Kemal Purišić, održivog razvoja i turizma Pavle Radulović i sekretar u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva Zoran Radonjić.

Predstavljena je analiza „Crnogorska ekonomija u 2016. godini – rezultati, izazovi, mogućnosti“, koju je sačinila Privredna komora, a sadrži i preporuke Vladi za unapređenje uslova poslovanja, definisane iz ugla privrede.

Govoreći o poslovanju crnogorske ekonomije u 2016. godini, predsjednik Mijušković je predstavio najznačajnije stavove privrede, kao i predloge rješenja za prevazilaženje problema, saopštene na više od sto sastanaka i drugih skupova održanih tokom godine, u čijem su radu učestvovali i predstavnici Vlade.

Kazao je da se visoka nezaposlenost u kontinuitetu izdvaja kao jedan od glavnih problema crnogorske ekonomije, za što postoji više razloga: struktura privrede, neusklađenost obrazovnog sistema sa njenim potrebama, kao i nefleksibilnost tržišta rada.

Ističući da je za donošenje dobrih i primjenljivih propisa neophodna valjana stručna rasprava i prilagođavanje potrebama privrede, ukazao je da je potrebno suštinski unaprijediti i urediti pitanja privrednih društava, radnih odnosa, trgovine u najširem smislu i javnih nabavki.

- Sistem javnih nabavki i dalje predstavlja ozbiljan problem poslovanju, kako za naručioce, tako i ponuđače i smatramo da je neophodno i da privredna društva koja se nalaze na tržištu, bez obzira na to što im je osnivač ili većinski vlasnik država ili lokalna uprava, budu izuzeta od obaveznosti postupka javnih nabavki. Odgovornost za poslovanje u cjelini, može i mora se prebaciti na upravljačke i rukovodne strukture preduzeća, budući da prihod ostvaruju na tržištu i ne finansiraju se iz budžeta – rekao je Mijušković.

Posebno važnim privreda smatra istrajavanje na poštovanju principa predvidljivosti, transparentnosti i neselektivnosti, nastavku aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije, rješavanju problema nelikvidnosti i olakšavanju pristupa finansijskim sredstvima.

Premijer Duško Marković je kazao da je Privredna komora, kao udruženje koje okuplja i udružuje crnogorsku privredu, važna adresa i ključni partner Vladi u ostvarenju zajedničkih ciljeva i da su susreti u Komori uvijek prilika za retrospektivu, osvrt na ekonomska kretanja i presjek urađenog tokom godine na izmaku.

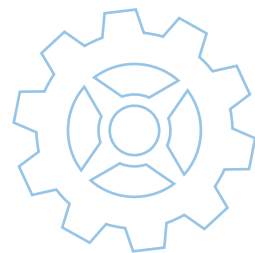
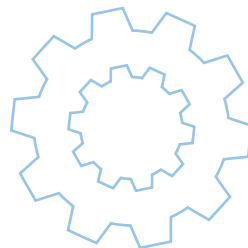
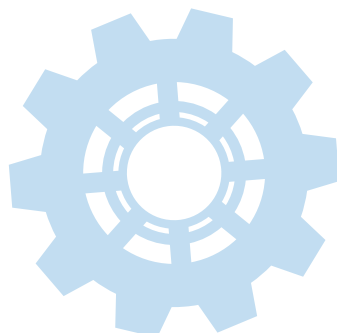
Uz ocjenu da je 2016. godina bila jedna od najtežih nakon obnove nezavisnosti, istakao je da je prethodna Vlada tokom nje realizovala ključne zadatke: očuvanje makroekonomske stabilnosti i povećanje konkurentnosti. Iako je vodila ekonomsku politiku u veoma nepovoljnom međunarodnom i unutrašnjem ambijentu, prethodna Vlada otpočela nekoliko velikih, infrastrukturnih projekata, poput početka izgradnje prve dionice autoputa Bar-Boljare, nastavka izgradnje podmorskog kabla između Crne Gore i Italije, potpisivanja ugovora za izgradnju drugog bloka Termoelektrane Pljevlja, odnosno istraživanja nafte i gasa u našem podmorju, kao i značajne projekte u oblasti turizma.

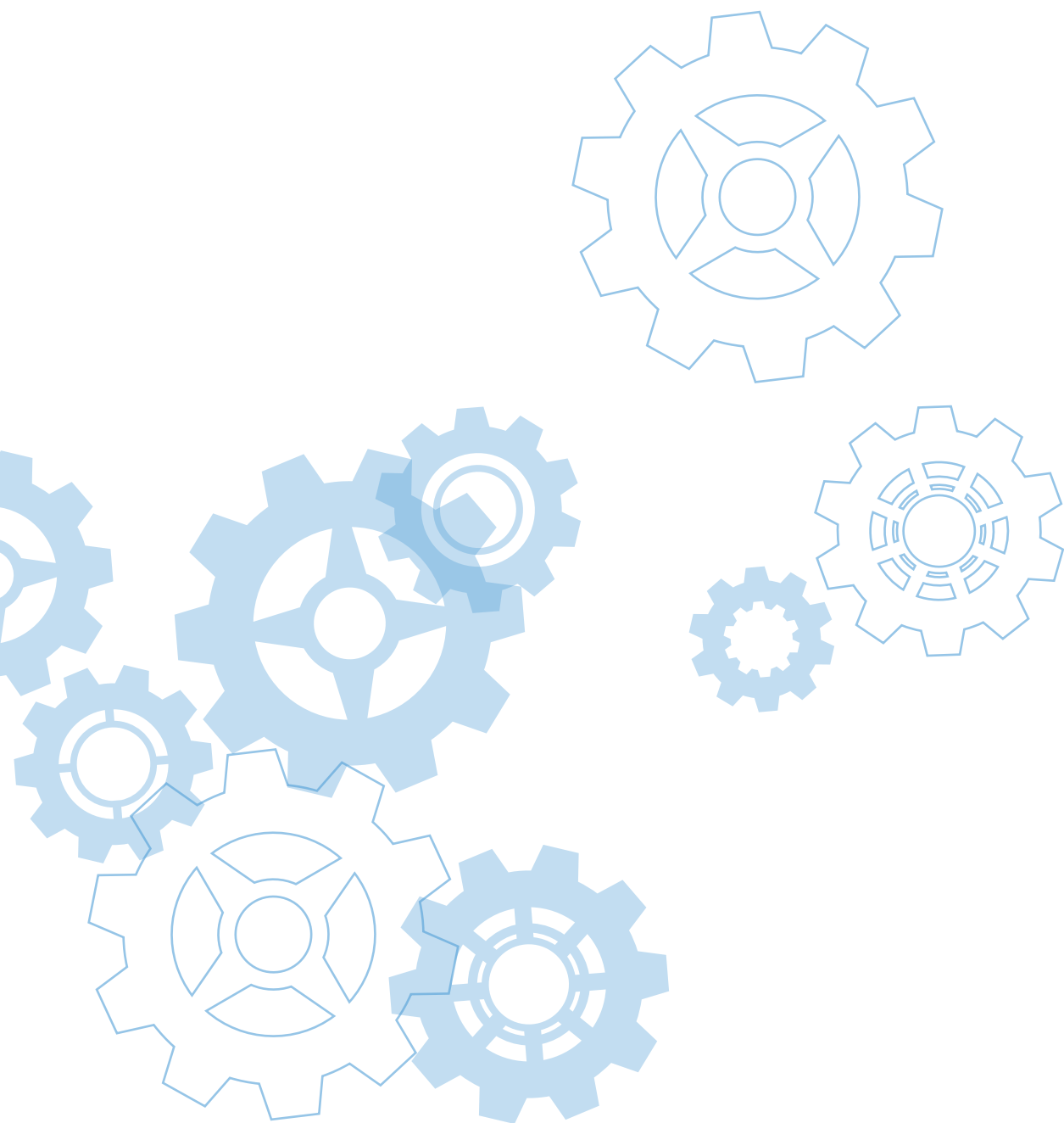
- Bez obzira na te činjenice, smatram da su efekti napretka koji je Crna Gora ostvarila od obnove nezavisnosti još nedovoljno vidljivi za privredu i veliki broj građana, kojima su upravo i dugoročno namijenjeni. Jasno je da nam je neophodan dinamičniji ekonomski razvoj i stabilne stope rasta bruto društvenog proizvoda na duži period u visini između 4 i 5 %, kako bismo nadoknadili višedecenijsko zaostajanje za razvijenom Evropom – rekao je premijer.

Istakao je zalaganje za striktno poštovanje zakona i saopštio da praksa učestalog planskog izazivanja finansijske insolventnosti i stečaja, da bi se izigrala država i poslovni partneri, a paralelno sa tim otvaranje novih firmi i nastavka poslovanja, mora biti prekinuta.

Premijer je kazao da je Vlada utvrdila Predlog zakona o budžetu za 2017. godinu sa Planom finansijske konsolidacije, te da je takav potez bio preduslov za smanjenje deficita budžeta i usporavanje rasta javnog duga.

Premijer je poručio privrednicima da će Vlada nastaviti da pažljivo sagledava probleme iz prakse sa kojima se suočavaju, kao i da će uskoro biti osnovan Savjet za konkurentnost, od kojeg Vlada očekuje da dodatno doprinese eliminisanju prepreka daljem unapređenju poslovnog ambijenta i rastu konkurentnosti naše zemlje.

PROMOCIJA PRIVREDE U ZEMLJI

3.1. DOBRO IZ CRNE GORE

U cilju potpunije valorizacije domaćih proizvoda i ukupnih potencijala, Privredna komora je 2008. godine inicirala realizaciju projekta „Dobro iz Crne Gore“. Crnogorski proizvodi i usluge vrhunskog kvaliteta označavaju se ovim kolektivnim žigom, zaštićenim u Zavodu za intelektualnu svojinu.

Projekat „Dobro iz Crne Gore“ je planiran i do sada realizovan kao širi projekat formiranja i izgradnje nacionalnog brenda koji se temelji na podršci, stimulaciji i razvoju pojedinačnih korporativnih i robnih brendova.

Projekat i nosioci žiga „Dobro iz Crne Gore“ uživaju povjerenje građana i potrošača i iz godine u godinu bilježe uspjehe na domaćem i inostranim tržištima. Prema njihovom mišljenju, najvažniji doprinos projekta je rast domaće proizvodnje i jačanje povjerenja u crnogorske proizvode, ali i kreiranje novih radnih mjesta. Ovo pokazuju rezultati ispitivanja javnog mnjenja o svijesti i upoznatosti javnosti sa ovim projektom, sprovedenog u decembru 2016. godine. Analizirane su navike, ponašanje i preferencije prilikom kupovine proizvoda široke potrošnje, procijenjen je nivo spremnosti ispitanika da u budućnosti kupuju domaću hranu i piće, te ispitani mogući načini promocije tradicionalnih crnogorskih proizvoda i vrijednosti. Istraživanje je realizovala agencija Damar na reprezentativnom uzorku 1005 punoljetnih žitelja devet opština, uključujući sva tri regiona.

Do sada je pravo korišćenja nacionalni žig „Dobro iz Crne Gore“ za 91 proizvod steklo 18 crnogorskih proizvođača.

U protekloj godini pravo označavanja proizvoda znakom Dobro iz Crne Gore produžili su: Mesopromet, Niksen Trade - Čavor, Interproduct, Pivara Trebjesa i Bonesa, a pravo korišćenja Znak dodijeljeno je Agro Montu iz Nikšića.

U nastavku realizacije projekta nameće se nužnost tješnje saradnje sa nadležnim državnim resorima, a posebno sa Ministarstvom poljoprivrede i Ministarstvom ekonomije.

3.2. NAGRADA PKCG

Nagrade Privredne komore Crne Gore za 2015. godinu uručio je predsjednik Privredne komore Crne Gore Velimir Mijušković, 21. aprila, na svečanosti organizovanoj u Vili Gorica u Podgorici, uz prisustvo velikog broja privrednika, dosadašnjih dobitnika nagrada, predstavnika državnih organa i diplomatskog kora.

Odbor za dodjelu nagrada Komore, na sjednici od 23. marta, dodijelio je Nagradu:

- za uspješno poslovanje Industriji piva i sokova „Trebjesa“ doo Nikšić;
- za društvenu odgovornost Societe General Banci Montenegro ad;
- za inovativnost kompaniji „MTEL“ doo Podgorica;
- za unapređenje menadžmenta Ganiju Resulbegoviću, vlasniku i direktoru kompanije „Real Estate & Co“ doo Ulcinj.

3.3. SERTIFIKAT EXCELLENT SME

Privredna komora Crne Gore se, uočavajući potrebu za efektuiranjem kvaliteta koji posjeduju dobra mala i srednja preduzeća, u saradnji sa agencijom COFACE, od novembra 2015. godine uključila u sistem sertifikacije Excellent SME. Ovaj projekat je zaživio u deset zemalja Evrope i širi se, čime se širi i svojevrsna bijela lista preduzeća sa kojima je sigurno poslovati.

Cilj projekta je isticanje uspješnih privrednih subjekata, kao i njihovo povezivanje sa takvim preduzećima u Crnoj Gori i inostranstvu. Sertifikat Excellent SME Montenegro potvrđuje da je kompanija odgovorna i pouzdana, što doprinosi povećanju povjerenja, a njihovim poslovnim partnerima omogućava lakše donošenje poslovnih odluka u uslovima smanjenog rizika.

Sertifikat se izdaje ukoliko preduzeće zadovoljava postavljene kriterijume. Dobijena bonitetna ocjena, bazirana na osnovu metodologije priznate bonitetne kuće COFACE, rezultat je finansijske analize poslovanja preduzeća. Bonitetni izvještaj sadrži ocjenu platnog morala, kao i rizika poslovanja sa preduzećem.

U 2016. godini u Crnoj Gori je 250 preduzeća postalo nosilac sertifikata koji su iskazali ukupan godišnji prihod od 447 miliona eura, raspoložu kapitalom od preko 300 miliona eura, ostvaruju više od 27 miliona eura profita i zapošljavaju blizu 5700 radnika.

3.4. SAJMOVI

Sajam namještaja u Budvi

Privredna komora je učestvovala na 40. Sajmu namještaja, opreme za domaćinstva, poslovne prostore i unutrašnju dekoraciju, koji je održan od 6. do 10. aprila u Budvi. U okviru sajamskog nastupa održana je sjednica Odbora udruženja šumarstva, drvne industrije, grafičke i izdavačke djelatnosti.

Sajam turizma u Budvi

Od 21. do 23. aprila u Budvi je održana 25. Međunarodna turistička berza i sajam turizma, opreme za hotelijerstvo i ugostiteljstvo – METUBES. U okviru sajma Komora je organizovala okrugli sto: „Formiranje zajedničkog turističkog proizvoda Crne Gore i Srbije“.

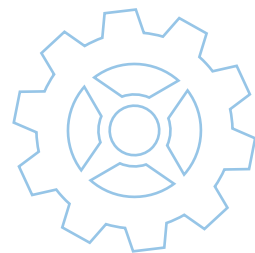
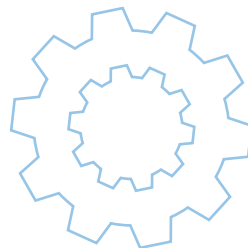
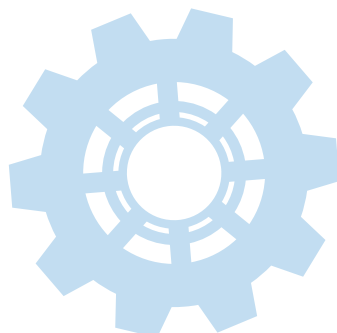
Sajam građevinarstva, energetike i voda

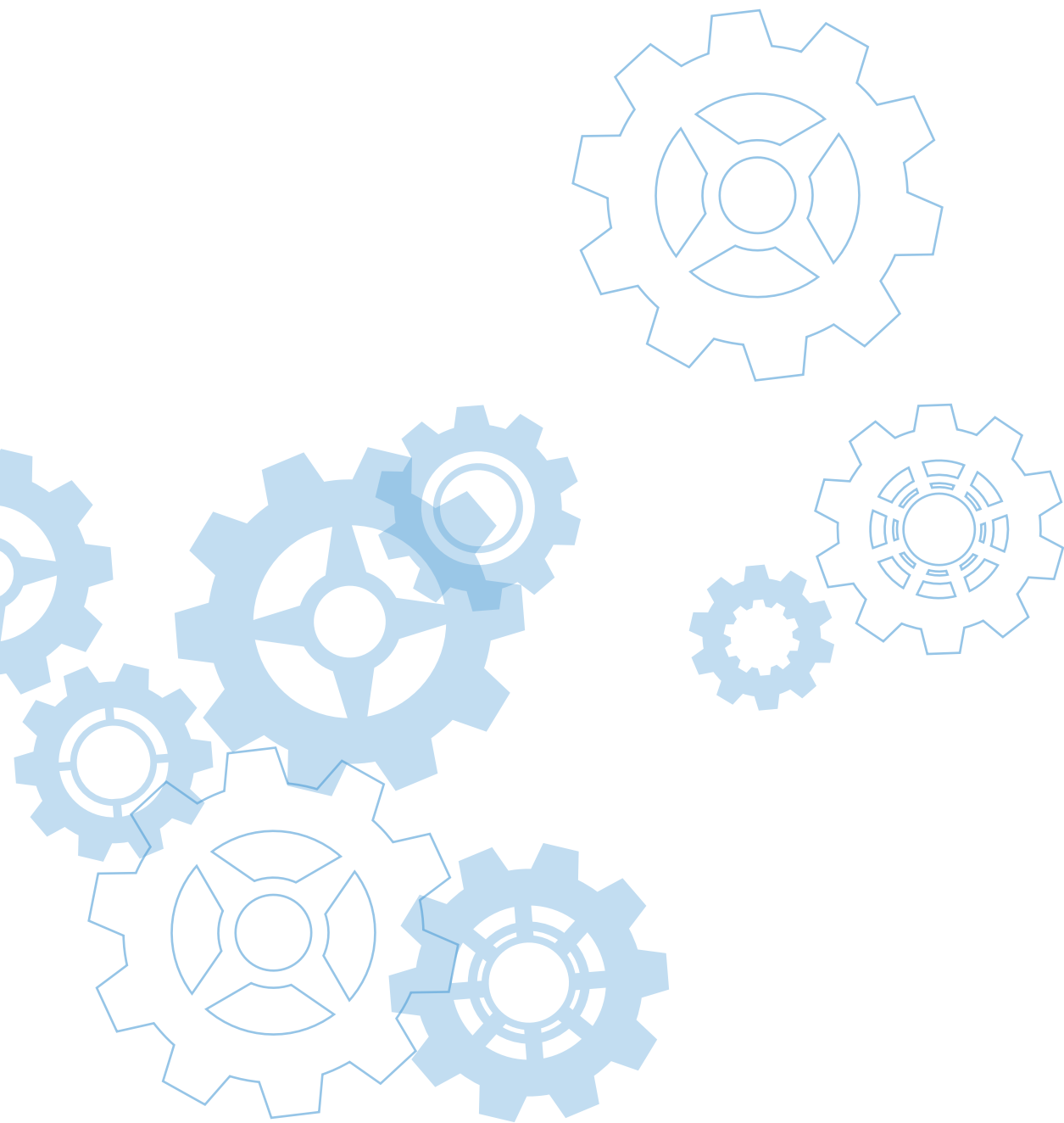
U Budvi su od 21. do 25. septembra održana tri sajma: 38. Sajam građevinarstva, 4. Sajam energetike i 11. Sajam voda, vodovoda i sanitarne tehnologije.

Međunarodni sajam privrede u Mostaru

Pored predstavljanja privrede na sajmovima u zemlji, Komora je organizovala nastup crnogorskih privrednika na međunarodnom sajmu privrede u Mostaru, od 12. do 16. aprila.

Predstavili su se izlagači iz 24 zemlje, a sajam je posjetilo oko 50.000 ljudi.

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

Saradnja između privrednih komora je jedan od značajnih preduslova razvoja privredne saradnje među državama i njihovim preduzećima članicama.

4.1. MEĐUNARODNE KOMORSKE ASOCIJACIJE

EUROCHAMBRES

Eurochambres je asocijacija Privrednih komora Evrope sa sjedištem u Briselu, osnovana 1958. godine. Eurochambres predstavlja mrežu privrednih komora Evrope koje zastupaju interese preko 20 miliona preduzeća iz zemalja članica, od čega je 93 % malih i srednjih preduzeća. Crna Gora je pridružena članica Eurochambres od septembra 2006. godine, a učesćem u radu ove organizacije jača se partnerstvo i saradnja sa institucijama EU, finansijskim institucijama u zemlji i inostranstvu, fondovima sa međunarodnim ekonomskim organizacijama, asocijacijama i institucijama.

Predsjednik Privredne komore Crne Gore učestvovao je na sastanku Eurochambresove grupe komora javnog prava, koji je održan 13. aprila u sjedištu Unije komora Italije u Rimu.

Na sastanku je ukazano na važnost snažnog povezivanja komora, kako bi u vrijeme evropske krize i čestih terorističkih napada komorskim djelovanjem uspjeli zadržati ekonomske aktivnosti na adekvatnom nivou. Visoki predstavnici komora članica Radne grupe iznijeli su podatke o ekonomskoj situaciji u njihovim zemljama i predstavili nove usluge koje realizuju za članice. Zaključeno je da treba podsticati novu saradnju na području digitalizacije. Jedna od važnih tema kojom se skup bavio bila je način integrisanja izbjeglica, te aktivnosti koje je Komora Njemačke planirala i realizuje u ovoj sferi.

Eurochambres je u 2016. godini formirao nove komitete, i to: Međunarodna trgovina i investicije, Edukacije, trening i preduzetništvo, EU jedinstveno tržište, Finansije, ekonomija i porezi, Politika MSP, Bolja regulativa, Kandidati i susjedne zemlje, Energija i životna sredina. U svakom od Komiteta, Privredna komora Crne Gore ima predstavnika.

U Zagrebu je 19. juna održana 119. generalna Skupština Eurochambresa na kojoj je učestvovao potpredsjednik Komore Crne Gore.

Digitalizacija je bila glavna tema skupa u Zagrebu. Ocijenjeno je da je digitalna ekonomija pravac kojim komore treba da idu i na taj način obezbijede podršku i platformu za što lakše uključivanje članica u globalne tokove poslovnih procesa. Komore će razvojem digitalne platforme znatno olakšati poslovanje, posebno malih i srednjih preduzeća, jer je radi jačanja njihove konkurentnosti potrebno stvaranje novog modela digitalne komunikacije i ohrabivanje na digitalnu transformaciju.

Sastanak predstavnika Evropskih privrednih komora javnog prava posvećen procesu digitalizacije održan je 30. septembra u Parizu. U radu sastanka učestvovao je generalni sekretar Privredne komore Crne Gore.

Razmijenjena su iskustva koja u oblasti digitalizacije usluga pružaju privredne komore i razmotreni načini pružanja podrške preduzećima u tom procesu. Razgovaralo se o unapređenju i razvoju usluga privrednih komora, izgradnji njihovih kapaciteta i razmatrane su moguće aktivnosti za zajedničke inicijative, koje se mogu realizovati kroz projekte sa finansijskom podrškom Evropske komisije.

Predstavnici komora su iskazali spremnost da postanu aktivni akteri u digitalnom svijetu i potrebu da ove asocijacije digitalizuju svoje usluge i djelokrug rada. Veliki broj komora je, prije nekoliko godina, započeo digitalne reforme. Slijedeći prioritete Evropske komisije za period 2014-2019. godina, komore treba da postanu aktivni učesnici u razvoju i unapređenju digitalne agende sa ciljem da doprinesu boljem digitalnom dostignuću ekonomije Evropske unije.

Zaključeno je da privredne komore treba da imaju jaču ulogu u oblasti unapređenja poslovnih inovacija, konkurentnosti, rasta, te da koriste mrežu Eurochambres za dalju razmjenu ideja, iskustava i znanja, u cilju podrške ekonomijama i preduzećima.

Predstavnik Komore učestvovao je u radu 120. Generalne skupštine Eurochambres-a, koja je održana 14. oktobra u Briselu.

Generalni sekretar Eurochambresa Arnaldo Abruzzini predstavio je prioritete ove organizacije za 2017. godinu. Istakao je da Eurochambres i dalje u potpunosti ostaje uključen u debatu o evropskoj ekonomskoj diplomatiji i posvećen promociji zajedničkih ekonomskih interesa na globalnim tržištima, te da nastavlja da brani ulogu i poziciju mreže komora.

MEĐUNARODNA TRGOVINSKA KOMORA (ICC)

Kroz članstvo Privredne komore Crne Gore u Međunarodnoj trgovinskoj komori (ICC) doprinosi se međukomorskom povezivanju na globalnom nivou. Komora je članstvom u ovoj organizaciji obezbijedila da bude garant/izdavač ATA karneta.

ASOCIJACIJA MEDITERANSKIH KOMORA (ASCAME)

Članstvo Privredne komore u Asocijaciji mediteranskih komora (ASCAME) doprinosi jačanju ekonomskih veza i saradnje između komora mediteranskih zemalja.

ASOCIJACIJA BALKANSKIH KOMORA

Asocijacija balkanskih komora je osnovana 1994. godine. Članice asocijacije su nacionalne komore ili unije komora: Albanije, Bugarske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Grčke, Kipra, Makedonije, Rumunije, Srbije i Turske.

Predsjednik Privredne komore Crne Gore učestvovao je u radu Generalne skupštine Asocijacije balkanskih komora (ABC), koja je održana 17. novembra 2016. godine u Bukureštu, u organizaciji predsjedavajuće Privredne komore Rumunije.

Na sastanku, čija je glavna tema bila regionalna saradnja, predstavljena je komparativna studija u vezi sa pravnim okvirom o funkcionisanju privrednih komora koje su članice ABC. Dogovoreno je da se sjednice Skupštine održavaju dva puta godišnje, u martu i novembru, s fokusom na energetiku i infrastrukturu, obrazovanje za potrebe privrede, pružanje usluga članicama iz okvira nadležnosti i prenešenih ovlašćenja.

FORUM JADRANSKO - JONSKIH KOMORA (AIC FORUM)

Forum privrednih komora Jadransko-jonske regije, 16. po redu, održan je u Ankoni od 13. do 15. juna. Čini ga 45 privrednih komora iz Italije, Grčke, Albanije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore.

Centralna tema Foruma bila je „Podrška razvoju malog i srednjeg preduzetništva u Jadransko-jonskoj regiji: prioriteti, izazovi i uloga privrednih komora“. Govorilo se o značaju i ulozi privrednih komora u povezivanju regiona i potrebi da u vremenu stalnih promjena na efikasan način odgovore potrebama svojih članova.

Generalni sekretar Privredne komore Crne Gore Pavle D. Radovanović imenovan je za člana Vijeća revizora Foruma komora Jadransko-jonske regije za period 2016-2019. godine.

Na forumu su održani sastanci tematskih radnih grupa koje su dale predloge budućih aktivnosti u prioriternim oblastima. Organizovani su tematski okrugli stolovi za: plavi rast, kojim je koordinirala Privredna komora Crne Gore; povezivanje regije; poljoprivredu i kvalitet životne sredine; održivi turizam i žensko preduzetništvo.

Forum komora Jadransko-jonske regije će sve buduće projekte i aktivnosti usmjeriti na iskorišćavanje potencijala zajedničkog prostora koji broji 70 miliona stanovnika i 1,6 miliona preduzeća. U okviru

Foruma osmišljen je i brand ADRIION, kako bi se ostvarivali još snažniji rezultati, naročito u turizmu. Da bi Crna Gora kandidovala što više projekata i iskoristila finansijska sredstva kroz programe ADRIION, neophodno je nacionalne razvojne ciljeve uskladiti sa onim koji su usvojeni kroz Strategiju za Jadransko-jonsku regiju koju je donijela Evropska Unija (EUSAIR).

KOMORSKI INVESTICIONI FORUM

Sastanak predsjednika Komora koje su članice Komorskog investicionog foruma Zapadnog Balkana održan je 25. februara u Zagrebu. Pored predsjednika komora, u radu skupa učestvovali su i predstavnici Evropske komisije, Eurochambresa, kao i Unije komora i robnih berzi Turske, komora Austrije i Njemačke, ETF-a i Regionalnog centra za razvoj preduzetničkih kompetencija zemalja Jugoistočne Evrope, te koordinatori KIF-a iz komora članica.

U fokusu sastanka bilo je iznalaženje modula po kojem bi zajednički radili na pripremi projekata za izgradnju bolje budućnosti i privredne saradnje u zemljama Regiona. Tržišta naših zemalja zajedno zauzimaju svega 6,5 % tržišta Evrope i zato se mora raditi na internacionalizaciji poslovanja, kao i zajedničkim nastupima, zaključeno je na sastanku. Komorski investicioni forum predstavlja platformu za saradnju, povezivanje privreda, čime bi se obezbijedilo i sprovođenje strateških infrastrukturnih projekata.

Istovremeno je održan i sastanak Radne grupe KIF-a za razvoj privatnog biznisa. Na sastanku je Juliete Loppe iz Eurochambresa predstavila osnove mogućeg zajedničkog projekta „Regionalna inicijativa za unapređenje malih i srednjih preduzeća na Zapadnom Balkanu“. Razmatrane su mogućnosti razvoja baze podataka komora regiona i mogućnosti uspostavljanja zajedničke baze za razmjenu podataka o kompanijama u regionu.

Cilj Komora okupljenih u KIF-u je povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća, stvaranje povoljnije preduzetničke klime, smanjenje stope nezaposlenosti, stvaranje zone ekonomske stabilnosti, te smanjenje stope iseljavanja mladih. Za ostvarenje tih ciljeva, predloženo je pet projekata kojima bi se poboljšala poslovna klima.

Kao predsjedavajuća KIF-a, Vanjsko trgovinska komora Bosne i Hercegovine, bila je 7. septembra domaćin sastanaka stalnih radnih grupa, i to: za razvoj privatnog sektora, za saobraćaj, energiju, infrastrukturu i komunalne usluge i za unapređenje biznisa i investicione klime, na kojima su razmatrana aktuelna pitanja iz djelokruga svake pojedinačne grupe.

STALNI FORUM PRIVREDNIH KOMORA CEFTA POTPISNICA

Prepoznajući značaj CEFTA 2006, Komore regiona su 2007. godine osnovale Stalni Forum privrednih komora CEFTA potpisnica, čiji je osnovni cilj pružanje podrške privrednicima u korišćenju benefita koje ovaj sporazum nudi, kao i objedinjavanje i procesuiranje inicijativa nadležnim organima u cilju otklanjanja barijera.

Tokom crnogorskog predsjedavanja Sporazumom i obilježavanja deset godina od njegovog potpisivanja, u 2016. godini, posebna pažnja je posvećena saradnji privatnog i javnog sektora, odnosno, definisanju optimalnih načina povezivanja sa CEFTA strukturama. Konstatovano je da dijalog treba institucionalizovati na temeljima CEFTA Foruma privrednih komora, te privatni sektor uključiti u proces donošenja odluka.

Privredna komora Crne Gore je, 9. novembra 2016. godine, organizovala sastanke radnih grupa CEFTA Foruma privrednih komora, i to:

- Radne grupe za poljoprivredu uključujući sanitarne i fitosanitarne mjere
- Radne grupe za netarifne i tehničke barijere u trgovini
- Radne grupe za carine i porijeklo robe
- Radne grupe za usluge.

Na sastancima su razmijenjene informacije o stanju i novinama u prekograničnoj trgovini, sa svim potpisnicama, te razmatrane barijere sa kojima se suočavaju privredni subjekti u regionu i mogući načini njihovog prevazilaženja. Detaljni zaključci i preporuke sa sastanka, prezentovani su na CEFTA nedjelji 8. decembra, na sastanku sa predstavnicima ministarstava, iz svih potpisnica, zaduženih za praćenje implemenatacije CEFTA. Tom prilikom, predstavnici privrednih komora Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije i Crne Gore su, zastupajući interese cjelokupnog privatnog sektora CEFTA regiona, posebno ukazali na potrebu:

- Usvajanja Protokola 5 koji se odnosi na trgovinske olakšice, kao i Protokola 6 koji se odnosi na liberalizaciju usluga
- Unapređenja sporazuma u dijelu koji se odnosi na mehanizme rješavanja sporova
- Nastavka aktivnosti u pravcu eliminisanja barijera, odnosno povećanja efikasnosti prilikom njihovog otklanjanja skraćanjem vremena od momenta kada privredni subjekat prijavi barijeru do momenta rješenja predmetnog zahtjeva. Takođe, potrebno je predstavnicima privrednih komora omogućiti direktan pristup bazi podataka o necarinskim barijerama objavljenim na CEFTA portalu
- Unapređenja, odnosno međunarodne akreditacije laboratorija što će omogućiti međusobno priznavanje sertifikata o ispravnosti i kvalitetu proizvoda
- Intenziviranja aktivnosti na uspostavljanju ili unapređenju sistema analize rizika carinskog i inspekcijских organa, u svim CEFTA zemljama
- Uključivanja predstavnika komora na sjednicama CEFTA podkomiteta kako bi se unaprijedila razmjena informacija i transparentnost između predstavnika vlasti i poslovne zajednice.

4.2. MEĐUNARODNA PRIVREDNA SARADNJA

Poslovni forum Crna Gora – Italija, Podgorica, 15. februar

U Podgorici je 15. februara održan Crnogorsko - italijanski poslovni forum, koji je u organizaciji Privredne komore Crne Gore i Asocijacije prijateljstva Pulja Crna Gora okupio crnogorske i italijanske privrednike. Cilj skupa bio je unapređenje bilateralne ekonomske saradnje kroz uspostavljanje novih poslovnih veza, produbljivanje postojećih te definisanje novih područja saradnje od zajedničkog interesa.

Italijansku privrednu delegaciju predvodili su predsjednik Asocijacije prijateljstva Crna Gora - Pulja, predsjednik Privredne komore Foča kao i direktor Udruženja preduzeća.

Tokom sastanka predstavljeni su ekonomski potencijali Crne Gore i Podgorice. Nakon plenarnog dijela uslijedili su susreti privrednika na kojima su kroz direktne razgovore ukazali na sve pogodnosti i prepreke međusobne saradnje ali i započeli pregovore o konkretnim poslovnim projektima. Na B2B razgovorima 40 crnogorskih preduzeća i predstavnika lokalnih zajednica razgovarali su s predstavnicima tridesetak italijanskih kompanija iz sektora energetike, komunalnih djelatnost, građevine, trgovine itd.

Poslovni forum Slovenija – Crna Gora, Ljubljana, 17. mart

Poslovni forum crnogorskih i slovenačkih privrednika održan je 17. marta u Ljubljani. Forum je okupio oko 70 kompanija iz obje zemlje. Predsjednik Privredne komore Crne Gore predvodio je crnogorsku privrednu delegaciju predstavnika sektora prehrambene industrije, trgovine, turizma, saobraćaja, metalskog sektora, informacionih tehnologija, komunalne privrede i logističkih usluga.

Predsjednik Komore je istakao da Crna Gora i Slovenija imaju veoma dobre međusobne odnose, što se ogleda u intenzivnoj saradnji na svim poljima.

Podaci o spoljnotrgovinskoj razmjeni pokazuju da je Slovenija jedan od značajnijih trgovinskih partnera i zauzima osmo mjesto u ukupno ostvarenom izvozu i uvozu Crne Gore tokom prethodne godine, ali i da evidentno postoji neiskorišćeni prostor za saradnju.

Slovenački kapital je, još od najranijih faza tranzicije i privatizacije, prisutan u brojnim crnogorskim preduzećima koja posluju u sektorima finansijskih i usluga osiguranja, turizma, trgovine i građevinarstva. Sa učešćem od 4,5% u ukupnim investicijama Slovenija se nalazi na desetom mjestu liste stranih investitora.

Kao perspektivne sektore za saradnju predsjednik Privredne komore Crne Gore je naveo energetiku, poljoprivredu, turizam, ali i zajednički nastup na trećim tržištima, što pruža šansu da budemo konkurentniji prema ostalom dijelu Evrope i svijeta.

Generalni direktor Komore Slovenije osvrnuo se na kvalitetnu komorsku saradnju koju je ocijenio i uspješnom i prijateljskom. On takođe smatra da ekonomska saradnja može i treba biti još intenzivnija. U tu svrhu, potrebna je kontinuirana uzajamna razmjena informacija, zbog čega su posebno korisni forumi.

U okviru poslovnog foruma održane su prezentacije crnogorskih i slovenačkih ekonomskih potencijala, nakon čega su uslijedili bilateralni razgovori privrednika.

Poslovni forum Crna Gora – Slovenija, Podgorica, 20. april

Privredna komora Crne Gore, u saradnji sa Zanatsko-preduzetničkom komorom Slovenije i Ambasadom te države u Podgorici, organizovala je forum privrednika dvije zemlje.

Na forumu je ocijenjeno da su slovenačka iskustva u procesu ekonomske tranzicije i pristupanja Evropskoj uniji dragocjena za Crnu Goru i njene integracione procese i da bi bilo dobro učiti na slovenačkim dostignućima i inovativnim rješenjima jer ona doprinose razvoju.

Neposredno uoči foruma, dvije Komore su potpisale Sporazum o poslovnoj saradnji sa ciljem promocije i razvoja ekonomskih odnosa, podsticanja prekograničnih i jačanja tradicionalnih veza. Sporazum predviđa razmjenu informacija o aktivnostima i iskustvima značajnim za poslovnu saradnju.

Predstavljeni su investiciona klima i projekti u Crnoj Gori. Nakon plenarnog dijela, održani su bilateralni razgovori privrednika.

Poslovni forum Srbija – Crna Gora, Niš, 13. maj

U Regionalnoj komori Niš održan je Poslovni forum Srbija /Niš/ – Crna Gora koji su organizovali Privredna komora Crne Gore i Regionalna privredna komora Niš. Privrednu delegaciju je predvodio predsjednik Komore Velimir Mijušković.

Kada je u pitanju saradnja Crne Gore sa Niškim regionom, podaci pokazuju da je spoljnotrgovinska razmjena u proteklom desetogodišnjem periodu uglavnom imala opadajući trend, posebno u posljednje četiri godine.

Predsjednik crnogorske Komore je kazao da niški region ima značajan potencijal u sektoru prerađivačke industrije i poljoprivrede, te očekuje veću saradnju firmi iz ovih sektora, ali i značajniju posjetu turista sa niškog područja Crnoj Gori. Smatra da su za crnogorsku delegaciju veoma interesantna iskustva poslovne zone Pirot, koja uređenom infrastrukturnom opremljenošću i brojnim povoljnostima koje nudi korisnicima, predstavlja odličan primjer koji treba slijediti i u Crnoj Gori.

U centru razgovora su bile mogućnosti spoljnotrgovinske saradnje i ukupnih privrednih odnosa, koje do sada nisu bile na zadovoljavajućem nivou.

Poslovni forum Crna Gora – Republika Malta, Podgorica, 8. jun

Povodom zvanične posjete predsjednice Malte Mari-Luiz Koleiro Preca Crnoj Gori Privredna komora Crne Gore u saradnji sa Privrednom komorom Malte organizovala poslovni forum i bilateralne razgovore crnogorskih i malteških privrednika, 8. juna 2016. godine. U okviru plenarnog dijela Poslovnog foruma privrednicima su se obratili predsjednik Crne Gore Filip Vujanović, predsjednica Malte Mari Luiz Koleiro Preca, predsjednik Privredne komore Crne Gore Velimir Mijušković i potpredsjednik Komore Malte Tonio Casapinta.

Predsjednik Mijušković je istakao da crnogorska i Komora Republike Malte duži niz godina njeguju dobre poslovne odnose na bilateralnom nivou, kao što je definisano Sporazumom o saradnji koje su potpisale 2010. godine, te da je to kvalitetna osnova za unapređenje ukupnih ekonomskih veza dvije zemlje. Naveo je da je Crna Gora mala, tržišno orijentisana i potpuno otvorena ekonomija, koja je od sticanja nezavisnosti 2006. godine postigla respektabilan napredak. Izuzetno visok priliv stranih direktnih investicija i interesovanje za ulaganja rezultat su uspostavljenog seta podsticaja, niskih poreskih stopa, slobodnog trgovinskog režima i prenosa kapitala, kao i kontinuiranog poboljšanja poslovnog ambijenta.

On je naglasio da bi, s obzirom na to što je Crna Gora u postupku pregovora za pristupanje EU, od posebnog značaja bilo iskustvo Malte u korišćenju mehanizama za podsticanje ekonomskog razvoja i implementaciji standarda u procesu harmonizacije sa Evropskom unijom. Vlada Malte je iskazala spremnost u pružanju pomoći u tom procesu, ali u cilju kvalitetne operacionalizacije smatra potrebnim uključenost komora, posebno u poglavljima u kojima naša Komora aktivno učestvuje.

Poslovni forum Bosna i Hercegovina - Crna Gora, Sarajevo, 14. jun

Organizatori skupa bili su Privredna komora Crne Gore i Vanjsko-trgovinska komora Bosne i Hercegovine. Crnogorsku delegaciju činili su predstavnici preko 30 kompanija iz oblasti saobraćaja, građevine, komunalnih usluga, trgovine, turizma, poljoprivrede i prehrambene industrije, bankarstva, hemijske industrije, metalnog sektora, informacionih tehnologija, logističkih i sajamskih usluga, a predvodio ju je predsjednik Privredne komore Crne Gore .

Bosanskohercegovačkoj poslovnoj zajednici predstavljeni su ekonomski potencijali i investicioni ambijent u Crnoj Gori.

Govoreći o saradnji sa Bosnom i Hercegovinom, Mijušković je istakao da zemlja domaćin foruma zauzima treće mjesto u spoljnotrgovinskoj razmjeni Crne Gore. Stalan rast broja turista iz BiH, ukazuje na tradicionalno kvalitetnu saradnju u ovoj oblasti. Mijušković je podsjetio da naša zemlja svake godine angažuje i nerezidenate, od kojih oko 25% dolazi iz Bosne i Hercegovine i najčešće rade u turizmu, građevinarstvu i poljoprivredi. Naglasio je problem loše saobraćajne povezanosti dvije zemlje i nepostojanja željezničkog saobraćaja, što utiče na povećanje cijena roba.

Poslovni forum Crna Gora – Jordan, Podgorica, 25. jul

Ekonomska saradnja naše države i Jordana može se ostvariti kroz investicije i uspostavljanje trgovinskih odnosa, ocijenjeno je na forumu privrednika dvije zemlje organizovanom u Privrednoj komori Crne Gore.

U radu skupa učestvovalo je oko 70 privrednika iz sektora energetike, proizvodnje hrane, građevinarstva, drvoprerade, IT, industrije i drugih oblasti.

U plenarnom dijelu govorili su predsjednici crnogorske i Komore Amana, Velimir Mijušković i Issa Haider Murad, kao i predsjednik Jordansko–evropske biznis asocijacije Jamal M. Fariz. Skupom je moderirao potpredsjednik Komore Ivan Saveljić, a prisustvovao je i ambasador Jordana.

Predsjednik Velimir Mijušković podsjetio je da je forum sa Jordanom uslijedio tri godine od potpisivanja Sporazuma o saradnji između dvije komore i poslovnog foruma realizovanog u okviru posjete predsjednika Crne Gore Filipa Vujanovića toj kraljevini. On je potencirao da Crna Gora želi da razvija kvalitetne ekonomske veze i van granica Evrope što potvrđuje i veliko interesovanje privrednika za ovaj forum.

Crna Gora i Jordan, prema riječima Mijuškovića, dio su Euro-mediteranskog partnerstva koje, između ostalog, podrazumijeva postepeno stvaranje zone slobodne trgovine, s ciljem tješnje integracije mediteranskih partnera sa ekonomskim sistemom Evropske unije. Ovo su pretpostavke za uspostavljanje i unapređenje trgovinskih odnosa dvije zemlje, što je i potvrđeno prilikom posjete Jordanu, na poslovnom forumu održanom u oktobru 2013. godine, rekao je on.

Poslovni forum Crna Gora – Srbija/Niš, Podgorica, 28. septembar

Privrednici Crne Gore i Niškog regiona na poslovnom forumu zatražili su ponovno uvođenje avio linije Podgorica - Niš, koja će doprinijeti unapređenju ukupne ekonomske saradnje, naročito u turizmu.

Saradnja Crne Gore i Niškog regiona je zajednički interes i razvojna šansa, posebno u oblastima poljoprivrede, metaloprerade, trgovine i turizma, rečeno je na forumu u čijem radu su učestvovali privrednici iz sektora građevine, prehrambene industrije, trgovine, turizma, metalnog sektora, logističkih usluga, kao i predstavnici ministarstava održivog razvoja i turizma te odbrane kao i lokalnih samouprava.

Skup su otvorili predsjednici komora Velimir Mijušković i dr Dragan Kostić, a prisustvovao je i ambasador Srbije u Crnoj Gori Zoran Bingulac.

Predsjednik Privredne komore Crne Gore je izrazio zadovoljstvo što se susret sa privrednicima Niša organizuje samo nekoliko mjeseci nakon sličnog u tom gradu, te da to pokazuje da postoji interesovanje za njihovu međusobnu saradnju. Predstavio je ekonomske pokazatelje Crne Gore u proteklih deset godina, tokom kojih je ostvaren rast BDP od ukupno 67 %, zbog visokog priliva investicija i prihoda u sektoru usluga.

Predsjednik Mijušković je podsjetio da je Srbija najznačajniji trgovinski partner Crne Gore, koji godinama zauzima prvo mjesto u ukupno ostvarenom izvozu i uvozu. U robnim tokovima sa inostranstvom, promet sa Srbijom učestvuje oko 20 %.

Ocijenio je da realizacija velikih infrastrukturnih projekata koji su u toku, projekata u energetici i turizmu, predstavlja šansu za jačanje i unapređenje ekonomske saradnje dvije zemlje.

Velike kompanije iz poslovne zone Piroat mogu pronaći partnere u Crnoj Gori sa kojima bi sarađivale u proizvodnji. Naša zemlja je opredijelila određene podsticaje za proizvodni sektor i poslovne zone pa mislim da je Piroat, njegova infrastrukturna opremljenost i brojne povoljnosti koje nudi korisnicima, odličan primjer koji treba slijediti i u našoj zemlji, izjavio je Mijušković.

Poslovni forum Kosovo – Crna Gora, Priština, 24. novembar

Privredne komore Crne Gore i Kosova organizovale su 24. novembra poslovni forum u Prištini kojem je prisustvovalo dvadeset pet crnogorskih i četrdesetak kosovskih privrednika.

Crnogorsku delegaciju je predvodio potpredsjednik crnogorske Komore Ivan Saveljić koji je tom prilikom istakao da su predstavnici privrede tokom ranijih sastanaka prepoznali barijere koje sprečavaju dinamičniju privrednu saradnju, ali i mogućnosti za njen dalji razvoj.

Naglasio je da se najvažnija inicijativa tiče parcijalnog otklanjanja problema nedovoljne saobraćajne povezanosti kroz transport robe željeznicom do Luke Bar, kao i intenzivniji rad na jačanju ekonomskih veza.

Od posebnog značaja je pitanje izgradnje, odnosno revitalizacija saobraćajne infrastrukture u dijelu drumskog, željezničkog i avio saobraćaja. Realizacija ovih zamisli rezultirala bi uspostavljanjem trajnijih poslovnih aranžmana koji uključuju čitav niz različitih privrednih subjekata koja svoju egzistenciju mogu ostvarivati kao nosioci ili učesnici repro-lanca stvorenog na tim vezama.

Da slične stavove prema navedenim pitanjima imaju i predstavnici kosovske poslovne zajednice potvrđuju i riječi predsjednika Privredne komore Kosova Safeta Gerxaliu da je neophodno što prije pronaći model za eliminisanje barijera na graničnim prelazima koje prouzrokuju dugo čekanje kamiona koji prevoze robu do i od Luke Bar.

Poslovni forum Crna Gora – Alžir, Podgorica, 13. decembar

Ekonomska saradnja Crne Gore i Alžira moguće je značajno unaprijediti u turizmu, građevinarstvu, investicionim radovima, poljoprivredi, vodoprivredi kao i transferu tehnologija i znanja, rečeno je na prvom poslovnom forumu dvije zemlje. Cilj ovog poslovnog foruma je da se na ekonomskom planu

dostigne nivo saradnje koji bi bio primjeren obostranim potencijalima i interesima.

Potpisan je Sporazum o saradnji sa Trgovinsko-industrijskom komorom Alžira.

Potpredsjednik Trgovinsko-industrijske komore Alžira je istakao da će ovi razgovori omogućiti efikasniju saradnju crnogorskih i alžirskih preduzeća, te unaprijediti veze dvije privredne komore.

On je pozvao naše privrednike da posjete Trgovinsko-industrijsku komoru Alžira i da upoznaju potencijal tamošnjih preduzeća koja rade u različitim djelatnostima.

Prezentovani su ekonomski potencijali i osnovne informacije o privrednim ambijentima Crne Gore i Alžira.

Tokom sastanka ukazano je da su otežane poslovne veze između dvije zemlje zbog neregulisanog viznog režima i nepostojanja Ambasade Alžira u Crnoj Gori.

POSLOVNI SUSRETI

SASTANAK SA PREDSTAVNICIMA AUSTRIJSKE KOMORE, Podgorica, 10. februar

U okviru posjete austrijskog ministra vanjskih poslova Sebastijana Kurza Crnoj Gori, Privrednu komoru Crne Gore je 10. februara posjetila Ingrid Valentini-Wanka, nova regionalna menadžerka za JIE u Komori Austrije, sa saradnicama. Ivan Saveljić, potpredsjednik Privredne komore Crne Gore je govorio o tradicionalno kvalitetnim odnosima između dvije partnerske asocijacije i brojnim, do sada ostvarenim, zajedničkim aktivnostima.

Predstavljene su aktivnosti Komore u „Podgoričkom pristupu” - projektu koji ima za cilj jačanje finansijske stabilnosti sistema, oporavak dužnika, te doprinos ekonomskom rastu.

Imajući u vidu da Austrijska banka za razvoj (Oesterreichische Entwicklungsbank AG) prepoznaje interes da se uključi u realizaciju ovog projekta, predstavnica austrijske Komore ponudila je mogućnost da ovoj banci preporuči Privrednu komoru Crne Gore kao pouzdanog partnera za realizaciju projekta.

Govorilo se i o aktivnostima Privredne komore Crne Gore u reformi obrazovanja i značaju saradnje sa austrijskom komorom, posebno u oblasti sistema dualnog obrazovanja.

Regionalna menadžerka za Jugoistočnu Evropu u Privrednoj komori Austrije, Ingrid Valentini-Wanka najavila je da će u narednom periodu posvetiti posebnu pažnju razvoju poslovnih odnosa dvije zemlje i promociji crnogorskih privrednih potencijala austrijskim biznismenima

KOPAONIK BIZNIS FORUM, Kopaonik, 8 – 10. mart

Predsjednik Privredne komore Crne Gore Velimir Mijušković učestvovao je na panelu „Regionalna saradnja i unaprijeđenje konkurentnosti”, Kopaonik biznis foruma 2016, održanom od 8 do 10. marta. Forum je okupio rekordan broj učesnika, 750 predstavnika vlada, privrednih komora, privrednika, diplomata, ekonomskih analitičara, teoretičara i međunarodnih eksperata.

Tema foruma bila je „Dostizanje i konvergencija sa vodećim trendovima: kako sanirati glavne pukotine u sistemu”. Održano je 20 panela, tri plenarne sesije i pet specijalnih prezentacija.

Regionalna saradnja važna je za napredak svih zemalja zapadnog Balkana, jer imaju zajedničke probleme, a ujedno samo kao Region mogu biti konkurentne u privlačenju investicija, ocjena je sa panela „Regionalna saradnja i unaprijeđenje konkurentnosti”.

Predsjednik Mijušković je ocijenio da Region u tom smislu napreduje u odnosu na prošli period, ali da bez značajnih investicija zemlje Regiona ne mogu dostići razvijenu Evropu u bliskoj budućnosti. Posebno su važni veliki projekti koji će imati pozitivne multiplikativne efekte na Region, a dobar primjer je interkonektivni kabl, koji će objedinjenom regionalnom energetsom tržištu pomoći da se uključi u evropsku mrežu.

SASTANAK SA PREDSTAVNICIMA DKP, Podgorica, 4.mart

Radni sastanak sa predstavnicima diplomatsko konzularnih predstavništava (DKP) akreditovanih u Crnoj Gori, Vlade i opština organizovan je u Privrednoj komori 4. marta.

U radu je učestvovalo 25 predstavnika DKP, kao i predstavnici sedam crnogorskih opština. Sastanak je otvorio potpredsjednik Privredne komore Crne Gore Ivan Saveljić.

Željko Stamatović, generalni direktor Generalnog direktorata za konzularne poslove govorio je o strateškim pravcima razvoja crnogorske ekonomije, evroatlantskim integracijama i ekonomskoj diplomatiji.

Nakon toga uslijedili su bilateralni razgovori diplomata, privrednika i predstavnika Vlade. Najavljeno je da će se slični sastanci održavati najmanje jednom godišnje.

MOGUĆNOSTI EKONOMSKE SARADNJE SA MALTOM, Podgorica, 20. april

Delegacija Republike Malte koju vodi parlamentarni sekretar za konkurentnost i ekonomski razvoj u Ministarstvu za ekonomiju, ulaganje i mali biznis Jose A Herrera, posjetila je 20. aprila Privrednu komoru Crne Gore i sa potpredsjednikom Stankom Zlokovićem razgovarala o mogućnostima jačanja saradnje između dvije ekonomije.

Ocijenjeno da je veoma važno ojačati diplomatske i ekonomske odnose između Crne Gore i Malte, a kao oblasti potencijalne saradnje prepoznate su energetika, pomorstvo i turizam.

S obzirom na to da su u toku integracioni procesi naše zemlje u EU, gosti su prenijeli pozitivna iskustva članstva Malte koje traje već 11 godina.

Herrera je rekao da male zemlje mogu dosta dobiti od članstva u Evropskoj uniji ukoliko umiju da iskoriste mogućnosti koje se nude. Njihovo iskustvo u EU je dobro, jer su uspjeli da privuku značajne strane investicije, gotovo eliminišu nezaposlenost i spuste deficit na ispod 3 %. Ekonomski rast u prošloj godini Malte je iznosio 6,3 %. Osnov njihove diverzifikovane privrede su usluge u turizmu, finansijama, pomorstvu, a značajno razvijaju poslovne zone, zdravstveni turizam i obrazovanje, uz naglasak da je znanje osnov njihovog progresa.

On je podsjetio da odnosi Crne Gore i Malte odnedavno dobijaju na intenzitetu u sektoru energije, zahvaljujući malteškoj investiciji u vjetroelektranu na Možuri, vrijednu više od 80 miliona eura. Herrera je izrazio nadu da će još projekata poput ovog biti realizovano u budućnosti, preko kojih će poslovne veze dvije zemlje dodatno dobiti na snazi.

Sastanak je organizovan u okviru zvanične posjete delegacije iz Malte našoj zemlji, u sklopu koje je potpisan Bilateralni sporazum sa Vladom Crne Gore o naučnoj i tehnološkoj saradnji.

MINISTAR EKONOMSKOG RAZVOJA KOSOVA U KOMORI, Podgorica, 20. jun

Ministar ekonomskog razvoja Kosova Blerand Stavileci i predsjednik kosovske Privredne komore Safet Gerxaliu posjetili su Privrednu komoru Crne Gore. Na sastanku se razgovaralo o jačanju ekonomske saradnje i biznis forumu koji je na nivou državno-privrednih delegacija organizovan u Prištini na jesen.

Zaključeno je da su zajednički infrastrukturni projekti koji podrazumjevaju modernizaciju puteva i željeznice i doprinose većem usmjeravanju roba sa Kosova ka Luci Bar, preduslov za nove investicije i ulaganja. U vezi sa zajedničkom inicijativom za organizovanje poslovnog foruma na kojem će osim privrednika, učestvovati i državni zvaničnici dvije zemlje dogovoren je termin – početak oktobra u Prištini.

Obje strane su se saglasile da u forumu treba da učestvuju preduzeća iz oblasti poljoprivrede, energije, turizma, infrastrukture i trgovine. Osim plenarnog dijela foruma, prezentacije ekonomskih potencijala i B2B sastanaka, dogovoreno je da se organizuju i posjete kosovskim preduzećima.

SAMIT O ZAPADNOM BALKANU, Pariz, 4. jul

Samit o Zapadnom Balkanu je održan u okviru Berlinskog procesa približavanja država regiona kroz konkretne projekte. Sastali su se lideri 12 država – po šest sa Balkana i iz EU. Bila je to prilika da se ocijeni napredak u realizaciji projekata koji su predstavljeni na prethodnom samitu u Beču i za koje su odobrena finansijska sredstva EU, te prezentuju novi koji će biti podržani kroz Zapadnobalkanski investicioni okvir.

Na Poslovnem samitu koji je organizovao Business France uz podršku francuskog Ministarstva ekonomije, učestvovali su i predsjednik Privredne komore Crne Gore Velimir Mijušković, te predstavnici crnogorske privrede iz sektora saobraćaja, energetike i IT-a.

U okviru sesije koja se bavila uspješnim projektima u regionu Zapadnog Balkana, predstavljeni su aerodrom u Prištini, firma vjetrenjača u Crnoj Gori (projekat koji realizuje francuski Akuo energy), te primjeri e-usluga, ID kartica i pasoša u Albaniji. Nakon ovoga uslijedili su sektorski okrugli stolovi na temu saobraćajne infrastrukture, energetike i IT-a.

Samit kojem je prisustvovalo i oko 30 privrednika Zapadnog Balkana i 50 francuskih kompanija iskorišćen je i za B2B sastanke, u kojima su učestvovali i predstavnici crnogorske delegacije.

Istog dana, održan je i upravni odbor KIF-a, na kojem se govorilo o značaju ekonomskog povezivanja Zapadnog Balkana u smislu njegove dalje integracije u evropsko tržište.

BLEDSKI STRATEŠKI FORUM, Bled, 5. septembar

Potpredsjednik Privredne komore Crne Gore Ivan Saveljić učestvovao je 5. septembra u radu jedne od vodećih regionalnih konferencija - Bledskog strateškog foruma u Sloveniji, gdje predstavnici privatnog i javnog sektora razmatraju ključna pitanja sa kojima se suočava Evropa.

Jedna od tema Forumu je digitalna transformacija, a o ulozi država u tome su u okviru ovog skupa razgovarali i ministri iz regiona, među kojima je bio i potpredsjednik crnogorske Vlade Vujica Lazović.

Predstavnici privrednih komora regiona su tom prilikom potpisali Sporazum o pristupanju njihovih asocijacija Jedinствenoj digitalnoj inicijativi (SDI), koja povezuje Zapadni Balkan i doprinosi njegovom ekonomskom rastu i prosperitetu. SDI je razvojni katalizator i koordinira prenos dobre prakse digitalne transformacije u ekonomije regije, a preko partnerskih komora. Njegov glavni cilj je društvena i ekonomska digitalizacija, ključna za održivi rast i povećanu konkurentnost, a jedna od svrha uspostavljanje digitalnih mogućnosti za zajedničke ekonomske, te socijalne benefite.

Teme ovogodišnjeg Bledskog strateškog foruma, koji je okupio više od petsto učesnika, uključujući državne delegacije, predstavnike biznisa i eksperte, pored digitalne transformacije bile su između ostalog: „Evropska unija: Integracija protiv dezintegracije“, „Zapadni Balkan: Da li je EU i dalje faktor privlačenja“, „Pametni gradovi i kognitivna društva“, „Bezbjednost i održivost u turizmu“, „Mobilnost i budućnost auto industrije“, „Energetska geopolitika“ i druge.

SASTANAK PREDSJEDNIKA PRIVREDNIH KOMORA CENTRALNO EVROPSKE INICIJATIVE, Beč, 12. septembar

Predsjednik Privredne komore Crne Gore Velimir Mijušković, na poziv austrijskog kolege Kristofa Lajtla, učestvovao je u radu sastanaka predsjednika privrednih komora Centralno evropske inicijative, održanom u Beču, koji je inače prvi na ovom nivou.

Učesnici sastanka su iskazali spremnost da svim svojim kapacitetima daju doprinos boljem povezivanju unutar zemlaja koje obuhvata Inicijativa, kako onih koje su članice EU, tako i onih koji su u fazi integrativnih procesa.

Centralno-evropska inicijativa (CEI) je najstarija i najveća regionalna organizacija u Centralnoj Evropi i ključna za supra regionalnu saradnju u oblasti ekonomije, nauke i održivog ekonomskog rasta. Snaženje saradnje evropskih privrednih komora u cilju promocije ideja Centralno-evropske inicijative, bila je glavna tema ovog sastanka.

Intenziviranjem komorske saradnje zemalja članica CEI unapređuje se zajednički zadatak - poboljšanje ekonomskog razvoja ovih zemalja, smatraju predstavnici komora na najvišem nivou.

Sastanak je bio prilika da se razmijene informacije o stanju u privredama zemalja, kao i privrednim komorama, predstave nove usluge i planovi, kako bi prenosom najboljih praksi mogli unapređivati rad i planirati zajedničke aktivnosti.

Ostvarenje ekonomskog rasta i napretka u svakoj od članica Inicijative zavisi od razvijenosti biznis zajednice, tj. privrede, te njenog prilagođavanja promjenama, što podrazumijeva snažne i dobro organizovane komore. Svjesni toga, predsjednici komora smatraju da je neophodno produbljivati saradnju i kroz ovaj format.

Nakon sastanka organizovani su susreti predsjednika komora sa oko dvadeset austrijskih privrednika koji imaju poslovnu saradnju sa ostalim zemljama članicama CEI. Predsjednik Mijušković je iskoristio ovu priliku da većem brojem njih predstavi ekonomski ambijent u našoj zemlji, prognoze daljeg razvoja, mogućnosti koje se nude kroz nove investicije, a govorio je i o aktuelnim projektima.

EVROPSKI EKONOMSKI DUNAVSKI FORUM, Beč, 13. septembar

Predsjednik Privredne komore Crne Gore Mijušković učestvovao je na Evropskom ekonomskom dunavskom forumu, održanom 13. septembra 2016. u Carskoj palati u Beču, koji je rezultirao potpisivanjem Deklaracije "Ekologija i ekonomija".

Dunavska regija je ekonomski najrazvijenija u Evropi. Ima više od 115 miliona stanovnika, koji stvaraju preko 1,6 milijardi eura BDP-a.

Izazovi za Dunavsku regiju su ogromni: od političke stabilnosti, odliva mozgova, politike ulaganja i sl. Ali, šanse su takođe ogromne. Stoga je Evropski ekonomski dunavski forum (EEDF) osnovan kao projekt Ekonomskog senata Austrije i SECI-ja još u 2013.

Posebno interesovanje za unapređivanje poslovne saradnje u regionu Dunava, kao i kreiranje novih zajedničkih projekata iskazuju Austrija i Njemačka, što je veoma važno za zemlje koje su još uvijek izvan EU.

EKONOMSKI FORUM U MINHENU, Minhen, 20. oktobar

Delegacija Privredne komore Crne Gore, koju je predvodio predsjednik Velimir Mijušković, učestvovala je na prvom Ekonomskom forumu zemalja Zapadnog Balkana, u Minhenu 19. i 20. oktobra 2016. godine, u organizaciji Privredne komore Minhena i Gornje Bavarske i Ministarstva za evropske i regionalne poslove Bavarske.

Tokom trajanja Foruma, predsjednik Mijušković se susreo sa predsjednikom Komore Minhena i Gornje Bavarske, i tom prilikom su govorili o mogućnostima unapređenja ekonomske saradnje, investicionim potencijalima, te daljim aktivnostima dvije poslovne asocijacije.

Predstavnici kompanija iz Crne Gore imali su priliku da ostvare poslovne kontakte sa privrednicima Bavarske. U okviru Foruma otvoren je i „Privredni market“ gdje je Privredna komora imala info pult na kojem su zainteresovani privrednici i kompanije dobili informacije o ekonomskim potencijalima zemlje, uslovima ulaganja i poslovanja.

POSJETA DELEGACIJE FORHTENŠTAJNER KRAJSA, Podgorica, 26. oktobar

Postoji dosta prostora da se ekonomski odnosi Crne Gore i Austrije unaprijede, ocijenjeno je prilikom posjete delegacije udruženja Forhtenštajner Krajs Austrijske narodne partije Privrednoj komori Crne Gore i sastanka sa njenim rukovodstvom.

Austrija će nastaviti da podržava napore Crne Gore u integracionim procesima i nadam se da ćemo za koju godinu biti dio iste evropske porodice, rekao je predsjednik Forhtenštajner Krajsa prof. dr Josef Höchtl.

On je ocijenio da Austrija želi da intenzivira privredne odnose sa našom zemljom, jer za to postoje veliki potencijali. Tokom sastanka je rečeno da je Austrija treći investitor po obimu ulaganja u Crnu Goru, a da su kompanije iz te zemlje uglavnom prisutne u finansijskom, komunalnom i sektoru građevinarstva. Goste je interesovalo u kojim još ekonomskim oblastima Crna Gora želi austrijske investicije.

Predsjednik Privredne komore Crne Gore Velimir Mijušković rekao je da je ekonomski rast Crne Gore baziran na ulaganjima u uslužni sektor, a u narednom periodu očekujemo strane investicije u proizvodnju. Država stvara preduslove za to, a pod tim podrazumijevam i izgradnju saobraćajne i energetske infrastrukture koje će biti u funkciji investicija u primarni sektor. Poljoprivreda takođe ima velike šanse za snažniji razvoj jer Crna Gora obiluje netaknutim poljoprivrednim površinama posebno na sjeveru za proizvodnju organske hrane. Ovaj sektor bi mogao značajno da poboljša strukturu naše spoljno trgovinske razmjene.

On je kazao da Crna Gora teži usvajanju austrijskog modela dualnog obrazovanja kao i iskustava o socijalnom partnerstvu, te istakao odličnu saradnju Privredne komore Crne Gore i Savezne komore Austrije u tim i drugim oblastima.

Delegacija Forhtenštajner Krajsa jednom godišnje posjećuje zemlje koje su interesantne sa aspekta razvoja saradnje i detaljnije se upoznaje sa njihovim ekonomijama. Riječ je o udruženju političara Austrijske narodne partije (ÖVP), koja sa Socijaldemokratskom partijom Austrije (SDP) čini sadašnju Austrijsku vladu.

POSJETA DELEGACIJE KINESKE PROVINCIJE GUIZHOU, Podgorica, 30. septembar

Kineska provincija Guizhou je zainteresovana za intenzivnu saradnju sa Crnom Gorom, prije svega u izgradnji saobraćajne i druge infrastrukture u našoj zemlji, rečeno je na sastanku delegacije te oblasti sa predsjednikom Privredne komore Velimirom Mijuškovićem.

Šefica delegacije Čen Goud je iskazala interes za informacije o planiranim projektima u Crnoj Gori, a za koje mogu konkurisati kompanije iz ove provincije.

Predsjednik Mijušković je predstavio rezultate ekonomije Crne Gore od obnove nezavisnosti, kao i aktuelni fokus koji je na razvoju saobraćajne i energetske infrastrukture. Upoznao je goste da su u Crnoj Gori oformljene biznis-zone koje pružaju investitorima brojne povoljnosti za poslovanje, u smislu izgrađene infrastrukture i poreskih olakšica.

POSJETA PRIVREDNIKA IZ UAE, Podgorica, 9. novembar

Delegacija privrednika iz Ujedinjenih Arapskih Emirata, na čelu sa dr Nikolasom Alisijom, predstavnikom crnogorske Komore u Dubajju, zainteresovanih za investiranje u našu zemlju, posjetila je Privrednu komoru Crne Gore. Riječ je o renomiranim privrednicima iz oblasti prometa nekretnina, građevinarstva i hotelijerstva sa iskustvom u zajedničkim nastupima na međunarodnim tržištima. Oni su posebno interesovanje iskazali za izgradnju rezidencijalnih i poslovnih objekata, kao i hotelskih kompleksa kako na crnogorskom primorju, tako i u planinskim centrima.

Potpredsjednik Privredne komore Crne Gore Ivan Saveljić je goste iz Dubajja informisao o crnogorskom poslovnom ambijentu sa osvrtom na mjere za podsticanje direktnih stranih investicija. Prezentovao je set aktuelnih projekata iz oblasti energetike i turizma za koje je potrebno obezbijediti inostrane investitore. Privrednicima iz Dubajja su svoje poslovne kapacitete predstavili domaći građevinari, članovi Upravnog odbora Privredne komore Crne Gore - Normal Company, Lovćeninvest i Kompanija Čelebić.

POVEZIVANJE UMBRIJE I ZAPADNOG BALKANA, Peruđa, 6. decembar

Potpredsjednik Komore Crne Gore Ivan Saveljić učestvovao je na skupu „Povezivanje Umbrije i Zapadnog Balkana“ održanom u Privrednoj komori Peruđe. Organizatori ovog događaja su Region Umbrija i Privredna komora Peruđe.

Razmotrene su mogućnosti saradnje Umbrije i Regiona u okviru Evropske unije, te iskustva Foruma privrednih komora Jadransko-jonske regije. Bilo je riječi o upravljanju programima Evropske unije, zdravstvenoj politici, bezbjednosti hrane, poljoprivredno prehrambenoj tehnologiji te saradnji u oblasti osnivanja klastera i poslovnog udruživanja.

Predstavljeni su potencijali zemlje domaćina, kao i zemalja Zapadnog Balkana.

Jedna od tematskih cjelina skupa odnosila se na razmjenu informacija o malim i srednjim preduzećima, klasterima i poslovnom udruživanju.

Saveljić je informisao da je Crna Gora je ostvarila napredak u usklađivanju sa principima Akta o malim preduzećima EU, posebno u dijelu koji se odnosi na preduzetničko učenje. U posljednje četiri godine poboljšanja su postignuta u dijelu koji se odnosi na institucionalno, regulatorno i operativno okruženje za MSP. Tehnički standardi su u velikoj mjeri usklađeni sa pravnom tekovinom EU, uslovi za registraciju i poslovanje olakšani, poreski sistem pojednostavljen i elektronski dostupan, a uspostavljena je infrastruktura i finansijski instrumenti za promovisanje inovacija u MSP.

PROTOKOLARNE AKTIVNOSTI

Nastavljena je intenzivna saradnja Privredne komore Crne Gore sa ambasadorima akreditovanim u Crnoj Gori, crnogorskim ambasadama u inostranstvu, stranim predstavništvima, kompanijama i sl. Izdvajamo sastanke sa:

- novoimenovanim ambasadorom Južnoafričke Republike Nj.E. Martinusom van Šalkvikom
- ambasadorom Kanade Nj.E. Filipom Piningtonom
- ambasadorom Islamske Republike Iran Nj.E. Madžidom Fahimpurom
- ambasadorom Republike Poljske Nj.E. Irenom Tataržinski
- novoimenovanim, izvanrednim i opunomoćenim ambasador Republike Vijetnam Nj.E. Tran Tan Kongom
- počasnim konzulom Malte Ticijanom Musu
- ambasadorom Argentine Nj.E. Rikardom Fernandezom
- ambasadorom Republike Slovačke Nj.E. Romanom Hlobenom
- ambasadorom Finske, Nj.E. Pertijem Ikonenom.

SPORAZUMI O SARADNJI

Predstavnici Privredne komore Crne Gore potpisali su:

- Sporazum o poslovnoj saradnji sa Obrtno-podjetničkom zbornicom Slovenije
- Sporazum o saradnji sa Asocijacijom menadžera Crne Gore
- Memorandum o razumijevanju sa Komorom za privredu i industriju Gruzije
- Memorandum o dugoročnoj saradnji sa bonitetnom kućom COFACE
- Sporazum o saradnji sa Akademijom inženjerskih nauka Crne Gore
- Protokol o saradnji sa Privrednom komore Srbije
- Sporazum o saradnji sa Trgovinsko – industrijskom komorom Alžira.

EVROATLANSKE INTEGRACIJE

5.1. EVROPSKE INTEGRACIJE

Članstvo u Evropskoj uniji je strateški cilj Crne Gore. Privredna komora Crne Gore, kao asocijacija koja objedinjuje i zastupa interese cjelokupne privrede, ima prepoznatljivu ulogu u procesu pridruživanja EU. Aktivnosti Komore čiji je smisao i svrha unapređenje poslovnog ambijenta, podizanje nivoa poslovnih sposobnosti putem edukacije, komunikacije, promocije i drugih sve brojnijih oblika podrške privrednim subjektima, kontinuirano se sprovode. Karakter, obim i dinamika naših aktivnosti idu ukorak sa ukupnim aktivnostima države u integracionim procesima.

Generalni sekretar Komore rukovodi Poglavljem 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, tako da su se i tokom 2016. godine, aktivnosti Komore odvijale u smjeru ispunjavanja zadatka pretpripravnih pregovora u okviru ove pregovaračke grupe. Značajne aktivnosti bile su posvećene praćenju realizacije Programa pristupanja Crne Gore 2017-2018, kao i preporuka iz Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori.

U okviru Poglavlja 3 se razmatra zakonodavni okvir koji obuhvata Direktivu o uslugama koja reguliše gotovo sve usluge i ima cilj da ukloni administrativne i druge prepreke koje onemogućavaju njihov slobodan protok i definiše Jedinствену kontaktну tačku za usluge. U cilju što efikasnijeg preuzimanja Direktive o uslugama 2006/123/EZ na unutrašnjem tržištu u nacionalno zakonodavstvo, iz budžetske linije EU IPA 2012 i uz kofinansiranje Vlade Savezne Republike Njemačke, Ministarstvu ekonomije i Agenciji za zaštitu konkurencije odobren je dvogodišnji projekat „Usklađivanje zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u dijelu slobodnog pružanja usluga i zaštite konkurencije“, koji realizuje Njemačka organizacija za međunarodnu saradnju (GIZ) s planom podrške za period februar 2014 - februar 2016. Projekat je bio produžen do 31. jula 2016. godine.

Kroz ovaj projekat je izrađen Akcioni plan za transponovanje Direktive o uslugama na unutrašnjem tržištu i izrada Nacrta Zakona o uslugama, koji će propisati opšta načela, a kroz projekat je predviđeno usklađivanje ostalih posebnih propisa za uslužne djelatnosti na koje se zakon odnosi. S obzirom na to da je tržište usluga vrlo dinamično, time će se istovremeno osigurati usklađenost propisa, ali i pravila za nove usluge koje se pojavljuju na tržištu.

Poglavlje 3 sadrži posebnu Direktivu o priznavanju stručnih kvalifikacija. Za nekoliko zanimanja one se priznaju po automatizmu, pod uslovom da su države članice prihvatile određene minimalne obrazovne standarde za ta zanimanja. Riječ je o ljekarima, stomatolozima, veterinarima, medicinskim sestrama, farmaceutima i arhitektama. Osobama koje se bave tim zanimanjima moraju se priznati kvalifikacije stečene u njihovim zemljama kako bi mogle obavljati te djelatnosti bilo gdje u EU. Kako bi se države kandidati za članstvo u EU prilagodile zakonodavstvu u smislu slobodnog kretanja usluga, stručne programe za obrazovanje moraće uskladiti s evropskim.

Tokom 2016. godine, u okviru pregovora za oblast koje obuhvata Poglavlje 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Izrada Informacije o završnim mjerilima u susret pripremi za učestvovanje na video-konferenciji sa predstavnicima Evropske komisije, na temu završnih mjerila za Poglavlje 3, koja je održana 4. februara 2016. godine
- Održavanje više radionica namijenjenih privrednicima na teme Jačanje konkurentnosti i Primjena Direktive o uslugama, koje su organizovane u okviru projekta „Usklađivanje zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u dijelu slobodnog pružanja usluga i zaštite konkurencije“
- Priprema Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za transponovanje Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutrašnjem tržištu
- Priprema Izvještaja o realizaciji Nacionalnog plana razvoja kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija sa akcionim planom za period od 2013. do 2018. godine
- Učestvovanje u izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama, koji je Skupština usvojila 17. juna 2016. i čiji je cilj dalji razvoj cjeloživotnog učenja, povezivanje formalnog obrazovanja sa neformalnim učenjem, priznavanje neformalnog i informalnog učenja i ranije stečenih znanja
- Učestvovanje u izradi Prijedloga zakona o priznavanju inostranih kvalifikacija za obavljanje

- regulisane profesije, koji se radi uz tehničku podršku vlade Slovenije
- Učestvovanje u izradi priloga Izvještaju o napretku o aktivnostima koje se realizuju u okviru Poglavlja 3
- Učestvovanje u izradi Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2017 – 2018
- Učestvovanje na redovnim sastancima Komisije za evropske integracije Vlade Crne Gore.

5.2. NATO I EKONOMIJA

Nastavljajući uspješnu saradnju sa komunikacionim timom savjeta Vlade za NATO, tokom 2017. godine realizovan je niz aktivnosti koje su u fokusu imale vezu NATO-a i ekonomije.

Sastanak privrednika sa predstavnicima ambasada zemalja članica NATO, pod nazivom „Članstvo u NATO i ekonomija – iskustva“, održan je 21. marta. Događaj je bio prilika da privrednici u direktnoj komunikaciji sa predstavnicima ambasada zemalja članica NATO dobiju odgovore na brojna pitanja koja su kroz članstvo u alijansi značaja za ekonomiju.

Postupak nabavki u NATO sistemu, tema od posebnog značaja za privredu, bila je obrađena i kroz poseban skup. Iskustva Hrvatske, s naglaskom na činjenicu da je dio ovih poslova država prenijela u ingerencije Hrvatskoj gospodarskoj komori, predstavila je Tijana Kesić Šapić, direktor Centra za industriju. Na praktičnim primjerima zainteresovanim crnogorskim privrednicima ona je predstavila postupak objavljivanja poziva od strane NATO-a (pojedinačne direkcije), kao i način informisanja privrednika o tome do načina prijave.

5.3 ZAJEDNIČKI KONSULTATIVNI ODBOR EVROPSKOG EKONOMSKOG SOCIJALNOG KOMITETA I CRNE GORE

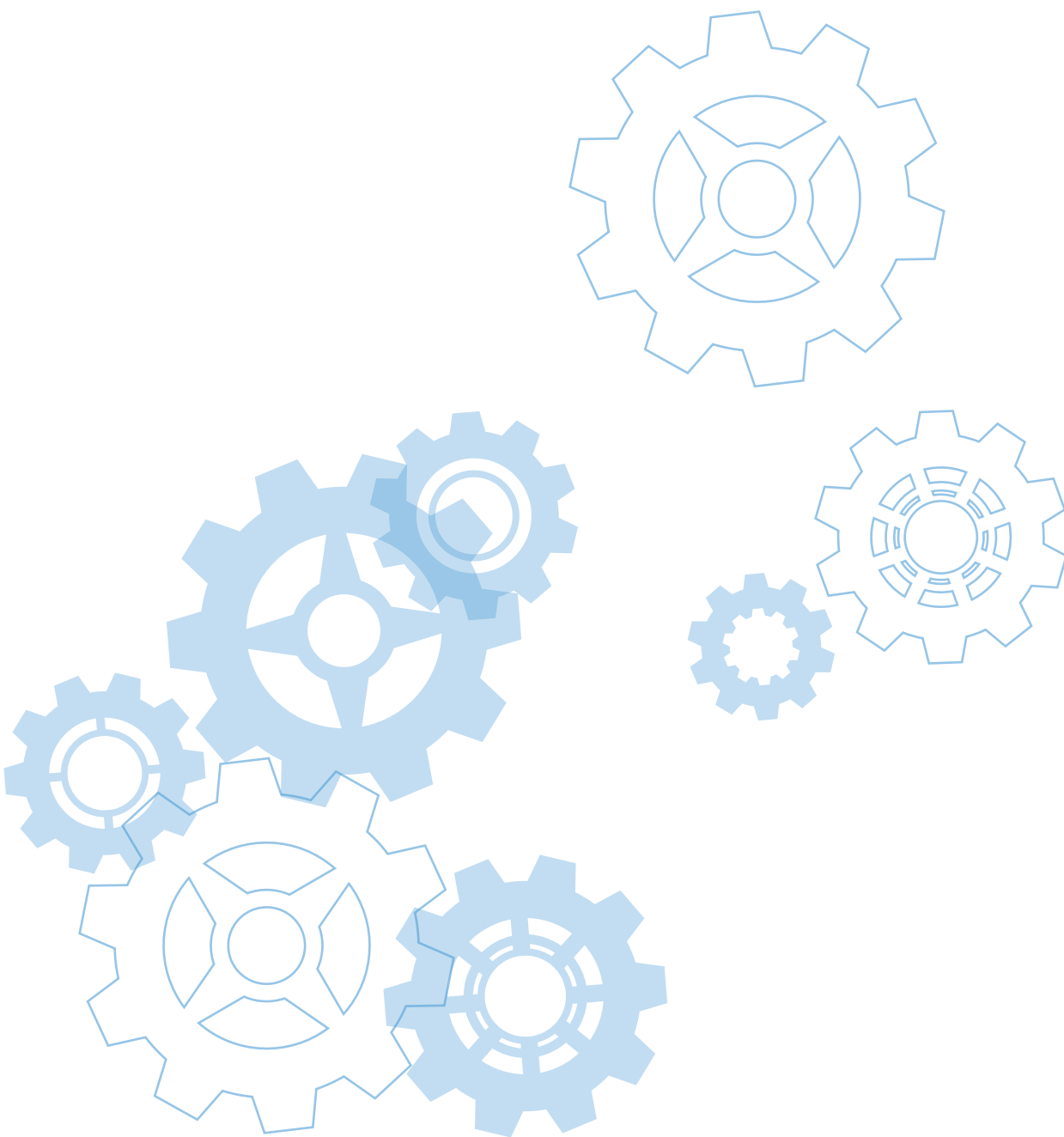
Evropski ekonomski i socijalni komitet (EESK) osnovan je Rimskim ugovorom 1957. godine kao savjetodavno tijelo koje predstavlja privrednike/poslodavce, sindikate, poljoprivrednike, potrošače i druge interesne grupe koje zajedno čine organizovano civilno društvo EU i NVO.

Zajednički konsultativni odbor ima funkciju pravno-savjetodavnih tijela i formira se za svaku zemlju posebno. Sve zemlje kandidati u savjetodavnom komitetu imaju predstavnike koji zastupaju interese lokalnih i regionalnih vlasti. Crna Gora ima po dva predstavnika iz oblasti privrede, NVO sektora i sindikata.

Predstavnik Privredne komore Crne Gore je član Zajedničkog konsultativnog odbora.

Sedmi sastanak Zajedničkog konsultativnog odbora civilnog društva između Crne Gore i Evropske unije održan je u Briselu 8. jula. Razgovarano je o ostvarenom napretku u pregovaračkom procesu Crne Gore i EU, sa fokusom na agendu povezivanja u oblasti energetike i transporta, Zakon o javnim nabavkama, stanju u industrijskim odnosima, kao i razvoju organizacija civilnog društva u našoj zemlji. Usvojena je zajednička Deklaracija koja sadrži niz preporuka institucijama Crne Gore i Evropske unije, kao i socijalnim partnerima i organizacijama civilnog društva, u cilju unapređenja stanja u ovim oblastima.

VIII sastanak Zajedničkog konsultativnog odbora održan je u Budvi 8. novembra. Diskutovalo se o pregovaračkom procesu, poglavlju 28, sa posebnim osvrtom na zaštitu potrošača i mladima na tržištu rada u Crnoj Gori. U zajedničkoj Deklaraciji, koja je usvojena na sastanku, odbor je konstatovao da je Crna Gora napravila značajan napredak u usklađivanju sa pravnom tekovinom EU i ukazao na potrebu donošenja novog zakona o zaštiti potrošača koji će biti usklađen sa najvišim evropskim standardima u oblasti održivog razvoja i cirkularne ekonomije, te naglasio značaj podrške samozapošljavanju i olakšavanja pristupa kreditima za mlade preduzetnike.

OBRAZOVNE AKTIVNOSTI

Privredna komora učestvuje u razvoju sistema obrazovanja za potrebe privrede, organizuje usavršavanje i obuku, specijalizovane kurseve, predavanja, seminare, radionice i druge oblike edukacije.

Aktuelnost pravilnog upravljanja razvojem ljudskih resursa svake institucije je posljedica ubrzanog razvoja sveukupnog znanja, posebno nauke i tehnologije u vremenu globalizacije, u kome živimo. Iz tog razloga se nameće neophodnost stalnog unapređenja vještina, znanja i kompetencija zaposlenih s ciljem primjene tih znanja u svakodnevnom životu.

Kako bi dala doprinos privredi i opravdala društvenu ulogu, Privredna komora Crne Gore organizuje niz edukativnih aktivnosti u različitim područjima kako za zaposlene u stručnoj službi Komore, tako i za zaposlene u njenim članicama, a sve u cilju pružanja najnovijih znanja i vještina iz područja za koja su zainteresovani.

U 2016. godini organizovane su 42 edukativne aktivnosti (seminari, obuke, okrugli stolovi, konferencije i prezentacije) na kojima je učestvovalo 1633 polaznika.

Dajemo pregled najznačajnijih seminara, okruglih stolova, prezentacija i radionica održanih u protekloj godini:

- Bezbjednosne prijetnje na Internetu
- Mogućnosti IT start-up umrežavanja za mlade
- Komunikacione vještine - medijski i javni nastup
- Mrežna bezbjednost i kontrola pristupa
- Odgovor na opasnosti u cyber prostoru
- Standardizacija i sistem menadžmenta kvalitetom – ISO 9001:2015
- Izgradnja i pozicioniranje brenda na crnogorskom tržištu
- Preduzetnički marketing
- Postupak nabavki u NATO sistemu
- Vještinom pregovaranja do bolje prodaje
- Evropski standardi za procjenu vrijednosti
- Međunarodni menadžment nakon preuzimanja od strane inostrane kompanije
- Standardi u informacionoj bezbjednosti
- Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma
- Energija Balkana- TERMOELEKTRANE
- Reforma visokog obrazovanja u Crnoj Gori
- Nacrt zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama
- Hrvatska poljoprivreda – tri godine nakon članstva u EU
- Mogućnosti koje pruža Zakon o javnim nabavkama u cilju podrške MSP
- Važnost preduzetničkog učenja
- Digitalne vještine i nove tehnologije u obrazovanju
- Informacija o reformi stručnog obrazovanja u Crnoj Gori
- Korišćenje poslovnih informacija u savremenom prodajnom procesu
- Motivisanje zaposlenih
- Primjena IS za upravljanje otpadom
- Nacionalno partnerstvo za preduzetničko učenje
- Sistem menadžment kvalitetom
- Kako do većeg iskorišćenja solarne energije
- Zapošljavanje žena
- Obuka za polaganje stručnog ispita za sticanje licence za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom.

SISTEM OBRAZOVANJA

Privredna komora učestvuje u razvoju sistema obrazovanja, kako formalnog kroz saradnju sa Ministarstvom prosvjete, tako i neformalnog sistema obrazovanja kroz različite vidove edukativnih aktiv-

nosti za potrebe privrede, prije svega organizaciju seminara, usavršavanja i obuke, specijalizovanih kurseva, predavanja, radionica i drugih oblike obrazovanja.

Komora u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore, Savezom samostalnih sindikata i Centrom za stručno obrazovanje i prije svega sa Ministarstvom prosvjete učestvuje u procesu reforme obrazovanja u dijelu koji pripada njenoj nadležnosti.

U oblasti stručnog obrazovanja aktivnosti Komore se ogledaju kroz:

- promociju i afirmaciju socijalnog partnerstva u funkciji povezivanje privrede i obrazovanja;
- Učestvovanje u radnim grupama za izvještavanje o stanju u stručnom obrazovanju;
- učešće u radu ACVT – savjetodavnog komiteta za stručno obrazovanje.

Aktivnosti Privredne komore Crne Gore u oblasti visokog obrazovanja se ogledaju kroz rad predstavnika u Savjetu za visoko obrazovanje.

U ovom dijelu je Komora aktivna i kroz učešće u realizaciji studentske prakse studenata univerziteta.

Predstavnici Komore učestvuju u radu Savjeta za kvalifikacije, kao i u radu sektorskih komisija za:

- Građevinarstvo i uređenje prostora
- Ekonomiju i pravo
- Poljoprivredu, prehranu i veterinu
- Zdravstvo i socijalnu zaštitu
- Turizam, trgovinu i ugostiteljstvo
- Saobraćaj i komunikacije
- Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (mašinstvo i obrada metala, elektrotehnika i automatizacija i dr.)
- Obrazovanje i osposobljavanje
- Rudarstvo, metalurgiju i hemijsku industriju
- Informacione tehnologije
- Usluge.

Predstavnici komore učestvuju u radnim tijelima i komisijama Ministarstva, i to u:

- Radnim grupama za izradu standarda zanimanja (priprema, kreiranje, ocjena i usvajanje standarda zanimanja) - delegati po upitu
- Radnim grupama za izradu i usvajanje programa obuke - delegati po upitu
- Ispitne komisije po zakonu o prevozu drumskom saobraćaju – ad hoc.

Privredna komora Crne Gore ima predstavnika u:

- Savjetu za visoko obrazovanje
- Nacionalnom savjetu za obrazovanje
- Odboru za obrazovanje odraslih
- Savjetu za nacionalno partnerstvu za preduzetničko učenje u čijem radu učestvuju i predstavnici Direkcije za mala i srednja preduzeća, ministarstava zdravlja, rada i socijalnog staranja, prosvjete i nauke, Univerziteta Crne Gore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave za kadrove, Zavoda za školstvo Crne Gore, Centra za stručno obrazovanje, Unije poslodavaca Crne Gore i Centra za razvoj nevladinih organizacija
- Nacionalnom karijernom tijelu za karijernu orijentaciju
- Savjetu eksperata MBS fakulteta, Univerziteta Mediteran
- Komitetu „Ljudi i vještine” u okviru članstva EUROCHAMBERSa
- Komitetu za upravljanje ljudskim resursima Instituta za standardizaciju Crne Gore
- Sektorskom monitoring odboru Operativnog programa Razvoja ljudskih resursa u Crnoj Gori.

Analiza zakonodavstva iz oblasti obrazovanja i učešće u kreiranju novih i izmjena i dopuna postojećih zakona i drugih propisa, sa ciljem kreiranja unapređenja obrazovnog sistema, bila je predmet aktivnosti koje je Privredna komora Crne Gore u 2016. godini realizovala. Aktivnosti su obuhvatile: davanje mišljenja na nacрте i predloge zakona i drugih propisa, komunikaciju sa predlagačima propisa, kao i učešće u komisijama i tijelima Ministarstva prosvjete.

Predstavnicima Komore su učestvovali u radnim grupama za izmjene i dopunu Zakona o gimnaziji i izmjene i dopunu Zakona o stručnom obrazovanju, kao i u izradi plana Akcionog plana Strategije razvoja stručnog obrazovanja 2016-2017.

U toku 2016. godine predstavnici Komore su također učestvovali u izradi Priručnika za organizatore praktične nastave „Saradnja škola i privrede“, u okviru projekta Kultur kontakt iz Austrije. Također su učestvovali u izradi Priručnika o Nacionalnom okviru kvalifikacija Crne Gore, koje je koordiniralo Ministarstvo prosvjete, kao i u izradi Publikacije o obrazovanju odraslih.

Urađene su dvije analize iz oblasti reforme obrazovnog sistema: Informacija o visokom obrazovanju u Crnoj Gori i Informacija o reformi stručnog obrazovanja, koje su prezentovane javnosti na okruglim stolovima i medijskim nastupima.

PROJEKTI

Enterprise Europe Network (EEN) – Evropska mreža preduzetništva

Evropska mreža preduzetništva (EEN) je najveća svjetska mreža podrške malim i srednjim preduzećima koja je osnovana sa misijom da pomogne MSP da iskoriste što je više moguće poslovnih šansi u Evropskoj uniji. U implementaciju aktivnosti EEN u Crnoj Gori je uključen konzorcijum koji čine: Direkcija za mala i srednja preduzeća, Mašinski fakultet iz Podgorice, Privredna komora Crne Gore i Business Start Up Centar iz Bara.

Cilj projekta je pružanje praktičnih informacija i pomoć malim i srednjim preduzećima u Crnoj Gori, sa ciljem lakšeg pronalaženja poslovnih partnera, uspostavljanje poslovne saradnje i joint ventura, učestvovanje na tenderima, pristup informacijama o pravnim aspektima i poslovnim regulativama u EU, informacije o programima podrške, zakonodavstvu i rezultatima istraživanja koji se odnose na inovacije, posredničke usluge u transferu tehnologije i znanja, stimulisanje crnogorskih malih i srednjih preduzeća da inoviraju, kao i informacije i pomoć o Okvirnim programima EU za istraživanje i tehnološki razvoj.

U organizaciji Evropske komisije i Hrvatske gospodarske komore kao vođe EEN tima iz Hrvatske, 10. i 11. marta 2016. godine, u Splitu je održana regionalna konferencija „Razvoj MSP u skladu sa Jadransko-jonskom i Dunavskom strategijom“ na kojoj su učestvovali predstavnici EEN konzorcijuma iz regiona, kao i predstavnici MSP, koji su imali priliku da upoznaju učesnike sa svojim radom i projektima koje su implementirali. Crnu Goru je predstavljala firma za informatički inženjering „MG Soft“ iz Podgorice. Na konferenciji je velika pažnja bila posvećena iskustvima sa projekata koji su realizovani i planirani u okviru Dunavske strategije kao i kako da se kroz internacionalizaciju MSP, formiranje digitalne platforme za razmjenu informacija između komora i potreba njihovih članova, formiranje naučnoistraživačke platforme i jačanje dualnog sistema obrazovanja unaprijedi konkurentnost preduzeća.

U cilju bližeg upoznavanja predstavnika privrede iz sektora poljoprivrede i agoindustrije kao i ostalih zainteresovanih subjekata sa uslovima i pravilima koja propisuje novi Zakon o bezbjednosti hrane, Privredna komora je u okviru EEN projekta 14. aprila organizovala okrugli sto na temu „Zakon o bezbjednosti hrane-podzakonska akta“.

Vlada Republike Hrvatske organizovala je 12. i 13. maja u Dubrovniku Prvi godišnji forum Strategije EU za Jadransko jonsku regiju EUSAIR. U okviru Foruma, Hrvatska gospodarska komora organizovala je brokerage event B2B@EUSAIR Forum 2016. Cilj B2B susreta je bio okupljanje malih i srednjih preduzeća, univerziteta, komora, klastera i drugih učesnika, čime im se ponudila mogućnost za pronalaženje partnera za nove projekte ili uspostavljanje nove poslovne saradnje. Tematski fokus je bio na Prvom stubu (Blue growth) i Četvrtom stubu (Sustainable tourism) EUSAIR strategije, a događaj je takođe pružio priliku za susret sa upravljačkim tijelima u cilju razmjene ideja o mogućnostima finansiranja kroz različite programe i inicijative.

Cijeneci zahtjevnost koju nosi proces pregovora za članstvo u EU u oblasti poljoprivrede, posebno sa aspekta dobre pripreme privrede za poslovanje po zahtjevima i normama koje ovim procesom preuzimamo, Privredna komora je u okviru EEN projekta 17. juna za sve zainteresovane subjekte (predstavnik privrede, javne uprave i drugih) organizovala okrugli sto na temu „Hrvatska poljoprivreda- tri godine nakon članstva u EU“.

Kao rezultat višemjesečnog rada i održanih sastanaka, u cilju unapređivanja regionalne saradnje u oblasti turizma, kroz projekat EEN je na Novosadskom sajmu turizma (29. septembar - 01. oktobar) potpisan Protokol o saradnji Privredne komore Crne Gore i Privredne komore Srbije o kreiranju zajedničkog turističkog proizvoda.

Implementacija CEFTA sa ciljem unapređenja internacionalizacije privrede u Jugoistočnoj Evropi

Cilj projekta je podrška implementaciji CEFTA u regionu i podrška komorama regiona da uzmu aktivnu ulogu u sprovođenju sporazuma. Projekat se realizuje u okviru Asocijacije balkanskih komora,

uz podršku Unije privrednih komora Njemačke (DIHK), Ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj Njemačke, CEFTA Sekretarijata i SEQVA agencije za pomoć privredi, takođe iz Njemačke. U projektu učestvuju Privredne komore Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Grčke, Makedonije, Moldavije, Rumunije, Srbije, Hrvatske, Kosova i Turske.

Uz podršku ovog projekta u Podgorici su realizovane sljedeće aktivnosti:

- Konferencija „Deset godina od potpisivanja CEFTA 2006 - rezultati i perspektive“, 23. marta;
- Seminar „Novi Carinski zakon Evropske unije“, 23. septembra;
- Sastanci četiri radne grupe CEFTA Foruma privrednih komora, 9. novembra;
- CEFTA nedelja, 7. i 8. decembra;

Osim ovih aktivnosti predstavnici Privredne komore Crne Gore učestvovali su u realizaciji:

- Okruglog stola „Trgovinske olakšice u CEFTA regionu“, održanog 25. aprila u Beogradu;
- Studijske posjete Briselu – CEFTA Sekretarijatu i EU institucijama, 25. i 26. oktobra;
- Konferencije „Pojednostavljivanje i usklađivanje carinskih procedura u regionu“, održane 6. oktobra u Skoplju;
- Konferencije „Istraživanje i razvoj u metalurgiji u zemljama članicama CEFTA“, održane 13. decembra u Sarajevu;
- Sastanak radnih grupa Komorskog investicionog foruma komora Zapadnog Balkana, održanih 6. septembra u Sarajevu.

Jadranska mreža za unapređivanje istraživanja i inovacija kroz kreiranje nove politike za održivu konkurenciju SME (ADRIATInn)

Projekat je odobren u okviru prvog poziva programa IPA Adriatic Strategic, u okviru mjere Istraživanja i inovacije. Nosilac projekta je Jonski univerzitet sa Krfa. Osim Crne Gore u projektu učestvuju: Albanija, BiH, Hrvatska, Italija, Srbija i Slovenija preko svojih univerziteta, komora i različiti agencija. Uz Privrednu komoru, iz Crne Gore na projektu učestvuju Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća i Elektrotehnički fakultet Univerziteta CG.

Cilj ADRIATInn projekta je povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća (SMEs) i njihove sposobnosti za izlaz na druga tržišta kroz podsticanje usvajanja novih ICT tehnologija, inovacija i specijalizacija.

Projekat je počeo u novembru 2013. godine i trajao do septembra 2016. godine.

Privredna komora je putem zajedničke platforme (<https://basecamp.com>) izvijestila vodećeg partnera (LP – Jonski univerzitet sa Krfa) i ostale ADRIATInn partnere o aktivnostima koje su sprovedene tokom druge polovine 2015. godine u svim radnim paketima. Posebno su podneseni detaljni izvještaji o aktivnostima:

- „Platforma za SME iz prioritetnih sektora (energija, bio – ekonomija i turizam)“ na kojoj je Privredna komora Crne Gore nacionalni koordinator za Crnu Goru i na kojoj se vrši unos podataka o crnogorskim preduzećima, zakonskoj legislativi i tekućim projektima u koje su SME uključena
- „ADRIATInn Co-lab“ – vodećem partneru je predložena struktura aktivnosti koje bi u narednom periodu implementirala Privredna komore kao jedan od partnera koji organizuju Co – lab u Crnoj Gori (drugi je Univerzitet Crne Gore, Elektrotehnički fakultet). U skladu sa prethodnim i uz odobrenje upravljačkog tijela IPA programa finansiraa je nabavka opreme za simultano prevođenje za CO-lab
- crnogorskog „Helpdeska“
- tekućeg „Mentoring“ programa.

U periodu od aprila do decembra kroz QMS (Sistem upravljanja kvalitetom) mentoring realizovano je pet jednodnevnih seminara (Bijelo Polje, Bar, Herceg Novi, Pljevlja i Podgorica) za predstavnike MSP, lokalnih uprava i javnih preduzeća.

Plenarni sastanak projekta, na kojem su prikazani rezultati realizacije projekta pojedinačno po svim

radnim paketima, održan je 20. i 21. juna u Podgorici.

Završni sastanak projekta, na kojem su svi partneri prikazali rezultate u implementaciji projekta sa posebnim osvrtom na sprovedeni mentoring program u odabranim preduzećima, održan je od 21. do 23. septembra na Krfu.

Razvoj mjerljivih ishoda učenja - put do boljeg poređenja, prepoznavanja i za-pošljavanja (Tempus DEVCOR)

Cilj projekta DEVCOR je razvoj mjerljivih ishoda učenja kroz izgradnju kapaciteta naučnog kadra, studenata i socijalnih partnera kao i unapređivanje saradnje između visokoškolskih ustanova i tržišta radne snage. Planirano je održavanje niza radionica, okruglih stolova, sastanaka sa zainteresovanim subjektima, itd. Rukovodilac projekta iz Crne Gore je Univerzitet Crne Gore a Privredna komora je partner na projektu.

U okviru projekta je 29. i 30. marta organizovana studijska posjeta univerzitetu Vilah, Austrija čiji je cilj bio upoznavanje sa njihovim ishodima učenja koji obuhvataju skup sposobnosti koje izražavaju ono što će studenti znati, razumjeti ili moći da rade nakon što se proces učenja završi.

U Privrednoj komori je 13. juna održan okrugli sto na temu „Reforma visokog obrazovanja u Crnoj Gori“ na kojem su, između ostalog, zainteresovani subjekti upoznati sa razvojem visokog obrazovanja i rezultatima projekta.

Završna konferencija projekta na kojoj su, između ostalog, predstavnici Privredne komore imali izlaganje o rezultatima sprovođenja projekta, kao i koliko su poslodavci upoznati sa ishodima učenja i njihovim značajem za tržište rada, održana je 6. i 7. oktobra u Podgorici.

U cilju procjene ukupnog efekta koji je projekat imao na visokoobrazovane institucije u Crnoj Gori, kao i razumijevanje ishoda učenja od strane privrede, početkom novembra su predstavnici WUS Austrije obavili intervjue sa predstavnicima univerziteta, socijalnih partnera i predstavnicima fokus grupa.

Unapređenje obrazovanja u oblasti sajber bezbjednosti (Tempus ECESM)

Cilj ECESM projekta je da se kreira novi nastavni program u oblasti sajber bezbjednosti.

Rukovodilac projekta iz Crne Gore je Univerzitet Mediteran a Privredna komora je partner na projektu.

U okviru projekta, u periodu januar - decembar 2016. godine, u Privrednoj komori je održano osam seminara, i to:

- 16. februara „Bezbjednosne prijetnje na internetu“ - prvi dio
- 30. marta „Kontrola pristupa“
- 30. marta „Mrežna bezbjednost“
- 8. aprila „Odgovori na opasnost u sajber prostoru“
- 16. aprila „Kontrola pristupa i mrežna bezbjednost“
- 24. maja „Bezbjednosne prijetnje na internetu“ - drugi dio
- 30. juna „Računarske mreže i bezbjednost“
- 13. septembra „Unapređenje obrazovanja u oblasti sajber bezbjednosti“.

Seminare je pratilo 84 polaznika kojima su uručeni sertifikati na svečanoj sjednici koja je održana 25. novembra u prostorijama Privredne komore.

Prvi Forum sajber bezbjednosti u Crnoj Gori održan je u Nikšiću je 20. oktobra 2016. godine. Učestvovalo je više od 70 predstavnika privrede, finansijskog sektora, državnih i javnih insititucija. Prezentaciju na temu zaštite kompanija od sajber napada imao je i predstavnik Privredne komore.

ERASMUS za mlade preduzetnike-„Vi ulazite u EU“

Projekat je odobren u okviru programa ERASMUS za mlade preduzetnike i predstavlja nastavak projekta koji je uspješno sprovela Provincija Pezaro i Urbino iz Italije. Osim Provincije, kao koordinatora u projekat je uključeno osam različitih institucija (komore, razvojne agencije, fakulteti) iz šest zemalja Jadransko-jonske makroregije. Osnovni cilj projekta bio je pružanje pomoći novim preduzeticima i malim firmama da razvijaju vještine i konkurentnost kroz razmjenu ideja i iskustava sa uspješnim i dokazanim firmama iz EU. Odabrani predstavnici iz Crne Gore imali su mogućnost boravka do šest mjeseci u zemljama EU kako bi se upoznali sa radom sličnih kompanija. Sektori koji su imali prioritet su: pomorstvo i ribarstvo, transport, energetika, turizam.

Privredna komora je imala ulogu posredničke organizacija (IOs) koja je obavljala promociju programa i na osnovu postavljenih kriterijuma odabirala kompanije i mlade preduzetnike koji su učestvovali u projektu. U okviru projekta realizovane su promotivne aktivnosti kako bi se privukao što veći broj mladih preduzetnika ili onih koji su imali namjeru da to postanu. Pet preduzetnika početnika je, na osnovu odobrenih biznis planova i pronalazjenja inostranih partnera poslano na razmjenu u Grčku, Dansku i Njemačku, dok je mladi preduzetnik iz Italije stigao na razmjenu u crnogorsko preduzeće „Telemont“, gdje je boravio šest mjeseci.

Projekat traje do 1. februara 2017. godine.

Prikupljanje podataka o čvrstom otpadu u Jugoistočnoj Evropi

Projekat čiji je vodeći partner Udruženje za oblast voda i zaštite okoline „AQUASAN mreža u BiH“ se realizuje pod finansijskim pokroviteljstvom GLZ-a, u cilju izrade i usvajanja metodologije koja obezbjeđuje uspostavljanje integrisanog i održivog sistema upravljanja otpadom, ne samo na lokalnom, već i na državnom nivou u skladu sa obavezujućom EU regulativom u ovoj oblasti. U projekat su iz Crne Gore uključene i četiri opštine: Glavni Grad Podgorica, Kotor, Pljevlja i Berane.

Tokom 2016. godine Privredna komora je učestvovala u pripremi:

- analize zakonodavno-pravnog okvira u Crnoj Gori
- analize strateško-planskih dokumenata: Strategija upravljanja otpadom u Crnoj Gori i Revizija državnog plana upravljanja otpadom 2015-2020
- dokumenata za izradu prijedloga mogućih opcija za uvođenje/institucionalizaciju metodologije za prikupljanje podataka o sastavu i količinama komunalnog otpada koji je izrađen u okviru projekta
- koncepta pravnog akta – pravilnika o institucionalizaciji metodologije za prikupljanje podataka o količinama i sastavu komunalnog otpada.

Ekološki pokret „Ozon“ informisao je Privrednu komoru o rezultatima četvrtog sezonskog mjerenja količine i sastava čvrstog komunalnog otpada u Podgorici i opštinama Kotor, Pljevlja i Berana, budući da će nakon završetka terenskog rada biti kompletirana analiza zasnovana na posebno razvijenoj metodologiji i rezultatima četiri sezonska mjerenja.

Takođe, u navedenom periodu realizovane su i sledeće aktivnosti:

- Od 31. marta do 1. aprila u Sarajevu je održan trening trenera za korišćenje Modela opštinskog informacionog sistema (SWIS) i Troškovno finansijskog modela (CFM). Informacioni sistem biće uveden u četiri opštine u Crnoj Gori – Glavnom Gradu Podgorici, Kotoru, Beranama i Pljevljima. Oba alata su namijenjena javnim komunalnim preduzećima i drugim subjektima koja se bave upravljanjem čvrstim komunalnim otpadom, stručnim licima u opštinama koja su zadužena za pitanja upravljanja otpadom.
- 20. i 21. aprila u Beogradu je održan sastanak vezano za Regionalnu platformu za razmjenu znanja u oblasti upravljanja otpadom. Prvi dan sastanka bio je posvećen u potpunosti prezentaciji i zajedničkoj analizi rezultata aktivnosti sa nacionalnim institucijama za zaštitu okoline iz Makedonije, Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine na temu moguće institucionalizacije

metodologije za prikupljanje podataka o sastavu i količinama otpada. Takođe, prezentovan je finalni Model informacionog sistema za upravljanje otpadom (SWIS) i Troškovno-finansijski model (CFM).

- 17. maja u Privrednoj komori je organizovana obuka za primjenu informacionog sistema za upravljanje čvrstim otpadom (SWIS) i modela troškova finansijske analize (CFM) namijenjenu javno-komunalnim preduzećima iz Crne Gore. Radionici su prisustvovali predstavnici: javno komunalnih preduzeća, Ministarstva turizma i održivog razvoja i Agencije za zaštitu životne sredine.

Saradnja Italije i Crne Gore za osnivanje pomorskog klastera - MaCCIM

Privredna komora Crne Gore u partnerstvu sa Specijalnom agencijom Privredne komore Trsta (ARIES) i Pomorskim tehnološkim klasterom italijanske regije Frugli Venezia Giulia (MAREFVG) je počela sa implementacijom projekta „Saradnja Italije i Crne Gore za osnivanje pomorskog klastera – MaCCIM“.

Cilj projekta je da omogući transfer znanja i iskustava MAREFVG iz italijanske regije Frugli - Venezia - Giulia na druge regione u oblasti nautičkog i jahting sektora. Projektna ideja je u skladu sa osnovnim zahtjevima Centralno Evropske Inicijative iz oblasti jačanja i unapređivanja socijalne dimenzije i kohezije. Takođe, ova ideja je u skladu sa italijanskim programom Know - how Exchange Programme (KEP) koji je usmjeren na inovacije u malim i srednjim preduzećima (SME) kao i udruživanje njihovih kapaciteta. Projektna ideja je razvijena na osnovu potreba da se u Crnoj Gori uspostavi klaster u nautičkom i jahting sektoru. Određeni broj najboljih praksi iz ove italijanske regije trebalo bi prenijeti zainteresovanim crnogorskim subjektima u nautici i jahtingu vezano za inovacije, pristup tržištu, obuci zaposlenih, razvijanju istraživačkih kapaciteta kao i pristupu finansijama.

Prvi sastanak MaCCIM projekta Privredna komora Crne Gore je organizovala 16. februara 2016. godine. Na sastanku su predstavnici partnerskih institucija iz Italije prezentovali projekat kao i detaljan plan aktivnosti, način uključivanja i korist koju mogu očekivati svi zainteresovani subjekti kroz njegovu implementaciju. U radu sastanka su učestvovali i predstavnici deset crnogorskih kompanija iz ovog sektora koji su predstavili svoj rad i posebno se osvrnuli na probleme koje imaju u poslovanju.

U prethodnom periodu Privredna komora je u saradnji sa partnerima iz Italije pripremila upitnik i anketirala preduzeća iz sektora pomorstva i brodogradnje. Konačno mapiranje preduzeća i odabir za mentoring program na osnovu rezultata ankete obaviće italijanski partner

Očekivano trajanje projekta je 18 mjeseci.

NOVOODOBRENI PROJEKTI

Inovacija preduzetništva u turizmu kroz proizvodnju gastro suvenira zasnovanih na lokalnim inputima (GAS2GO)

Projekat GAS2GO je odobren iz IPA sredstava u okviru programa „Transfer znanja između sektora visokog obrazovanja, istraživanja i privrede“ koji implementiraju Ministarstvo finansija Crne Gore i Ministarstvo nauke Crne Gore. Partneri na projektu su: Privredna komora Crne Gore kao nosilac projekta, Univerzitet Mediteran-Montenegro Business School (MBS) i preduzeće „Frutiera“.

Opšti cilj projekta je unapređivanje inovacijskih kapaciteta privrednih subjekata kroz jačanje saradnje između poslovnog i naučno istraživačkog sektora. Specifični cilj projekta je nastaviti sa identifikacijom i proizvodnjom novih gastro proizvoda koji bi se ponudili tržištu, što bi moglo dovesti do proširenja i povezivanja postojećih privrednih djelatnosti i moguće zapošljavanje nove radne snage.

Privredna komora je u decembru uradila istraživanje o stanju tržišta tradicionalnih crnogorskih proizvoda na osnovu kojeg će biti napravljena analiza i preporuke proizvođačima kako bi mogli svoje

proizvode ponuditi kao gastro suvenire. Univerzitet Mediteran je krajem decembra uradio finansijsku i situacionu analizu za preduzeće „Frutiera“. Takođe, obavljene su i pripremne aktivnosti za izradu novog vizuelnog identiteta preduzeća Frutiera.

Projekat traje do septembra 2017.

Jačanje kapaciteta partnera Dunavske regije u stručnom obrazovanju sa ciljem efikasnije modernizacije sistema stručnog obrazovanja- sistema VET (Učenje kroz praksu – „Learning by doing“)

Projekat „Learning by doing“ je odobren u okviru prvog poziva Dunavskog programa. Nosilac projekta je Komora za privredu i industriju Budimpešte, a kao partneri učestvuju Privredne komore i druge institucije koje su na bilo koji način povezane sa stručnim obrazovanjem iz sledećih zemalja: Austrija, Njemačka, Slovenija, Hrvatska, BiH, Crna Gora, Srbija, Bugarska, Rumunija, Moldavija, Ukrajina, Češka i Slovačka. Privredna komora Crne Gore na ovom projektu učestvuje kao pridruženi partner.

Osnovni cilj projekta je unaprijediti kapacitete učesnika u stručnom obrazovanju kroz jačanje nacionalnih i međunarodnih partnerstava u Dunavskoj regiji u svrhu efikasnije obnove sistema stručnog obrazovanja čime bi se smanjila razlika između znanja i potrebe tržišta rada. To će se postići, između ostalog, kroz sljedeće projektne aktivnosti: kritička analiza postojećih programa stručnog obrazovanja, analize Strategija o reformi sistema šegrtovanja, priprema preporuka o tome kako integrisati iskustva iz dualnog programa stručnog obrazovanja u nacionalni sistem obuka, priprema vodiča, studijske posjete, razmjena kadrova i interaktivne radionice.

Planirano je da projekat traje 30 mjeseci (do juna 2019. godine).

Ekološki inovativno povezan Dunavski regiona (Ecolnn Danube)

Projekat Ecoln Danube je odobren u okviru prvog poziva Dunavskog programa, po prvom programskom prioritetu „Socijalno i inovativno odgovoran Dunavski region“. Vodeći partner na projektu je Slovački Centar za naučne i tehničke informacije iz Bratislave (SCSTI), dok su ostalih 11 partnera razvojne agencije, univerziteti i tehnološki parkovi iz Njemačke, Mađarske, Češke, Slovačke, Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine.

Opšti cilj projekta je da ojača saradnju svih aktera u oblasti ekoloških inovacija, sa posebnim akcentom na razvoj i praktičnu primjenu tehnoloških inovacija u Dunavskom regionu. Specifični cilj projekta je unapređenje okvirnih uslova za uvođenje ekološki prihvatljivih tehnologija.

Osnovne projektne aktivnosti: dokumentovane edukativne aktivnosti, izrada strategija za unapređenje institucionalnog i infrastrukturnog okvira za razvoj i inovacije, kreiranje sredstava za unapređenje ambijenta za primjenu eko-inovativnih rješenja u praksi.

Privredna komora Crne Gore je pridruženi partner na projektu, koji je obavezan da brojne metodologije, strategije, akcione planove, biznis studije slučaja, zajedničku izjavu sa preporukama i ostala sredstva za uvođenje i primjenu eko-inovativnih rješenja u praksu preduzeća, koja se budu razvijala i izrađivala u okviru projektnih aktivnosti prezentuje i promoviše među domaćim akterima, koje će prethodno selektovati.

Razvoj niskokarbonskog turizma u Crnoj Gori

Projekat ima za cilj da doprinese smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte (prvenstveno CO2) u sektoru turizma na teritoriji Crne Gore. Realizuju ga Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) i Ministarstvo održivog razvoja i turizma, a finansira Globalni fond za životnu sredinu.

Privredna komora je krajem 2016. godine postala partner UNDP-a i uključila se u realizaciju projekta

tnih aktivnosti koje se odnose na uspostavljanje finansijskih mehanizama za podršku mjera ublažavanja klimatskih promjena u turizmu. To se prije svega odnosi na realizaciju Javnog poziva za pružanje finansijske podrške inovativnim, investicionim projektima, koji doprinose ublažavanju efekata klimatskih promjena u sektoru turizma na teritoriji Crne Gore.

Uključivanjem Komore u ovu aktivnost omogućeno je i privrednim društvima da, pored organa lokalne uprave i nevladinih organizacija, učestvuju u Javnom pozivu i konkurišu za bespovratna sredstva za realizaciju investicionih projekata koje mjerljivo doprinose smanjenju nivoa emisija CO₂ u sektoru turizma.

U novembru 2016. godine, za potrebe UNDP-a, kompanija „SARB & Associates“ sprovela je procjenu kapaciteta Privredne komore za realizaciju Javnog poziva. Nakon uspješno sprovedene procjena kapaciteta Privredne komore i preporuke da realizuje Javni poziv, u decembru 2016. godine otpočele su aktivnosti na izradi Priručnika za podnosiocce predloga projekata.

Predviđeno je da projekat traje do 2019. godine.

KANDIDOVANI PROJEKTI

Ovi projekti su kandidovani tokom 2016. godine, dok se rezultati evaluacije prihvatljivosti kandidovanih projekata se očekuju tokom 2017. godine

PROGRAM: ADRION (Interreg Jadransko jonski program)

1. Razvoj industrijskog inovacijskog klastera kroz industrijsku simbiozu (INSTINCT)

Cilj projekta je postaviti i izgraditi mrežu inovacijskih klastera kroz industrijsku simbiozu na Jadranu s ciljem podsticanja poslovne inicijative i stvaranja novih radnih mjesta.

Partneri: Državni tehnički univerzitet iz Atine, Grčka (vođa projekta), Privredna komora Albanije, Regija Ferara, Italija, Udruženja komora Veneto, Italija, Regionalna Agencija za razvoj Splita, PKCG, Klaster metalske industrije Vojvodina, Institut Ruđer Bošković, Zagreb, Institut Jozef Stefan, Ljubljana i Centar za razvoj unutrašnje plovidbe, Zagreb.

Trajanje: 24 mjeseca

2. Adrion kulturne rute: Maršruta za unapređenje tradicionalnih proizvoda i održivi razvoj (TrAdrionRoutes)

Cilj projekta je izgraditi mrežu kulturnih ruta koje će biti uvezane sa promocijom tradicionalnih proizvoda (prvenstveno maslinovog ulja) u Jadransko jonskoj regiji.

Partneri: Privredna komora Krfa (vođa projekta), Nacionalno udruženje „Putevi masline“, Grčka, Privredna komora Peskare, Italija, Univerzitet Pireus, Opština Bitonto, Albanija, PKCG.

Trajanje: 24 mjeseca

3. Pilot akcije kroz Jadransko jonsku pomorsku mrežu (AIMNet)

Glavni cilj projekta je jačanje inovacija i saradnje među malim i srednjim preduzećima i između malih i srednjih preduzeća i velikih preduzeća i istraživačkih centara koja rade u Jadransko jonskoj makroregiji, posebno u sektoru brodogradnje i pomorstva.

Partneri: Udruženje regionalnih komora Veneto/Italija (vođa projekta), Tehnološki klaster Fruli Venecija Đulija, Italija, Forum Jadransko jonskih komora, Opština Fano, Italija, Politehnički univerzitet Milano, Italija, Istraživački centar iz Soluna, Univerzitet Zagreb, PKCG i Institut „Mihajlo Pupin“, Srbija.

Trajanje: 24 mjeseca

4. Jačanje procesa intelektualne svojine i tehnološkog transfera u sektorima zelene mobilnosti (SHIPmEnTT)

Cilj projekta je da se napravi presjek stanja u plavim ekonomijama regiona i utvrdi mogući scenario razvoja ovog sektora, kao i preporuke kako da se tehnološki transfer i inovacije zaštite kada je u pitanju ova oblast. Područje djelovanja bi osim mora obuhvatilo jezera i rijeke.

Partneri: Fondacija za istraživanje i tehnologiju Grčke (vođa projekta), AREA tehnološki park, Italija, ASTER, Italija, Privredna komora Republike Srpske, Regionalna razvojna Agencija Zlatibor, Srbija, PKCG, Privredna komora Venecije, Italija, Tehnocentar Univerziteta iz Maribora, Regionalna razvojna agencija Vlora, Albanija i Razvojna agencija iz Šibenika, Hrvatska.

Trajanje: 24 mjeseca

5. Moderna gastronomija lokalnih tradicionalnih proizvoda s očuvanjem autentičnosti Jadransko jonske regije (TASTE Adrion)

Cilj projekta je podstaknuti održivi razvoj turizma u regiji (uzimajući u obzir ekološki, socijalni i ekonomski aspekt) kroz razvoj ruralnog turizma i novih turističkih proizvoda te povezivanje s glavnim turističkim centarima u cilju povećanja atraktivnosti Jadransko-jonske regije.

Partneri: Komora za poljoprivredu i šumarstvo Slovenije (vođa projekta), Univerzitet Primorska iz Kopriva, Slovenija, Agencija VERUS, Slovenija, Agencija za ruralni razvoj Istre-AZRRI, Regija Istre, Centralna škola za stručno obrazovanje, Italija, Evropska regionalna agencija za razvoj Grčke, PKCG, Univerzitet Kragujevac-Fakultet za hotelijerstvo i turizam, Regionalna razvojna Agencija Zlatibor, Opština Gradiška.

Trajanje: 24 mjeseca

PROGRAM: INERREG Trilateralni program HR-BiH-CG

6. Valorizacija i zaštita prirodnih resursa kroz održivi razvoj nautičkog turizma (POSH)

Projektne aktivnosti su usmjerene na unapređivanje upravljanja pristanišnim lokacijama, izradu uputstva za lokalne luke i marine u pogledu primjene standarda zaštite životne sredine s fokusom na Natura 2000 oznaku, koja je uspješno primijenjena i zaživjela na više luka i marina u Hrvatskoj.

Partneri: Splitsko-dalmatinska Županija, PKCG, Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH, Pomorski Fakultet u Kotoru.

Trajanje: 18 mjeseci

7. Razvoj kapaciteta podrške preduzetništvu i preduzetničkog obrazovanja (DSCEE).

Projektne aktivnosti predviđaju izradu registara preduzetnika pri čemu ciljna grupa obuhvata partnerske institucije, institucije za podršku preduzetništvu, relevantna nacionalna/regionalna tijela. Sprovodiće se aktivnosti usmjerene na razmjenu iskustava i analizu stanja i potreba i izradu online baze podataka o preduzetnicima

Partneri: Ministarstvo gospodarstva Hercegbosanske Županije, Grad Požega, Privredna komora Unsko-sanskog kantona, Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta Hercegbosanske županije, Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije, PKCG.

Trajanje: 21 mjesec

8. Unapređivanje uslova za poslovni rast: Klasteri i Konkurentnost – Povezivanje Jadranske regije (BACAR)

Specifični cilj projekta je da poboljša institucionalnu infrastrukturu i usluge da bi se ubrzao rast konku-

rentnosti i razvoj poslovnog okruženja u programskoj oblasti kroz razvoj klastera iz sektora: kreativne industrije, turizma i ruralne industrije tj. proizvođača čiji se proizvodi mogu koristiti za potrebe turizma.

Partneri: Opština Kotor (vodeći partner), PKCG, Javna ustanova RERA SD za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije, Ministarstvo gospodarstva/privrede Hercegovačko neretvanske županije/kantona, PKRS-Područna privredna komora Trebinje.

Trajanje: 27 mjeseci

9. Specijalizovane institucije za podršku poslovnoj saradnji u prekograničnoj regiji (BISCOP)

Cilj projekta je unapređenje institucionalne infrastrukture za podršku razvoju biznisa i intenziviranju poslovne saradnje i razmjene u regionu. Predviđeno je jačanje kompetencija tri uključene institucije iz susjednih država kroz osnivanje Stručnog Centra za podršku biznisu koji će svoju kancelariju imati u svakoj od partnerskih organizacija.

Partneri: Udruženje za poduzetništvo i posao LINK Mostar, Javna ustanova RERA SD za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske Županije, PKCG.

Trajanje: 30 mjeseci

PROGRAM IPA CBC MNE-ALB

10. Pojednostavljeno uvođenje inovacija iz oblasti ICT u prakse poslovne saradnje i socijalne inkluzije

Cilj projekta je unapređivanje mehanizama poslovne saradnje i podrške poslovanju u prekograničnim područjima kroz uvođenje savremenih ICT rješenja

Partneri: PKCG i Fondacija Real Visualz Albania.

Trajanje: 22 mjeseca

PROGRAM IPA CBC MNE-BiH

11. Mobilizacija ugroženih grupa u cilju iskorjenjivanja siromaštva kroz samozapošljavanje i omogućavanje pristupa tržištu

Cilj projekta je povećanje samozapošljavanja kroz komercijalizaciju malih poljoprivrednih gazdinstava i pružanja novih usluga na temeljima postojećih raspoloživih resursa.

Partneri: Privredna komora Crne Gore, Kantonalna komora Sarajevo.

Trajanje: 18 mjeseci

12. Podsticanje prekogranične saradnje u stvaranju poslovnih prilika

Cilj projekta je Stvaranje novih mogućnosti za zapošljavanje i pristup tržištu rada ugroženih grupa kroz jačanje socijalne ekonomije, prekogranične razmjene i partnerstva javnog, privatnog i civilnog sektora.

Partneri: PKCG, Spoljno trgovinska komora BiH-a, Univerzitet Sarajevo, Univerzitet Mediteran.

Trajanje: 18 mjeseci

ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Usklađivanje redova vožnje u međunarodnom prevozu

U skladu sa Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju i Pravilima o načinu, postupku i kriterijumima za usklađivanje redova vožnje u međumjesnom i prevozu u međunarodnom drumskom saobraćaju završena je procedura njihovog usaglašavanja u međunarodnom drumskom saobraćaju za sezonu 2016/2017. godinu.

Predato je 104 predloga redova vožnje, od čega su 95 novi redovi vožnje i 9 starih redova vožnje sa promjenom. Usaglašena su 83 nova i 7 starih redova vožnje sa promjenom.

U radu komisije za usklađivanje redova vožnje u međunarodnom saobraćaju učestvovali su predstavnici Privredne komore, Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Direkcije za saobraćaj. Komisija je održala više sjednica tokom usklađivanja na kojima su razmatrani prijedlozi novih redova vožnje i starih redova vožnje sa promjenom.

Komisija je pripremila Izvještaj o usklađivanju međunarodnih redova vožnje za sezonu 2016/2017 godine i dostavila ga Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, Direkciji za Saobraćaj i svim prevoznicima koji se bave prevozom putnika u međunarodnom saobraćaju.

Usklađivanje redova vožnje u međumjesnom prevozu

U skladu sa Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju i Pravilima o načinu, postupku i kriterijumima za usklađivanje redova vožnje u međumjesnom prevozu i prevozu u međunarodnom drumskom saobraćaju završena je procedura njihovog usaglašavanja u međumjesnom drumskom saobraćaju za sezonu 2016/2017. godinu.

Ukupno su predata 66 predloga redova vožnje, od čega su 56 novi a 10 stari redovi vožnje sa promjenom. Usaglašena su 43 nova i 10 starih redova vožnje sa promjenom. Evidentirano je 303 stara reda vožnje.

Izbor novog domaćeg prevoznika

U skladu sa zakonskim propisima, Služba saobraćaja sprovela je proceduru postupka izbora novog domaćeg prevoznika za obavljanje prevoza putnika u međunarodnom drumskom saobraćaju za sezonu 2016/2017.

ATA karneti

Privredna komora Crne Gore je od 1. decembra 2008. godine nadležna za izdavanje ATA karneta - međunarodnih carinskih dokumenata koji se koriste za pojednostavljivanje privremenog izvoza robe u stranu zemlju s rokom važenja do godinu dana. U 2016. godini izdata su 259 ATA karneta.

TIR karneti

Privredna komora Crne Gore je ovlaštenje za izdavanje TIR karneta dobila 2008. godine.

U 2016. godini izdato je 154 TIR karneta.

Sertifikati i potvrde

Na osnovu javnih ovlaštenja Privredna komora je u 2016. godini izdala ukupno 1798 raznih dokumenata (uvjerenja o domaćem porijeklu robe, uvjerenja o domaćem nepreferencijalnom porijeklu robe, ovjere cjenovnih lista i dr.).

SUDOVI PRI KOMORI

ARBITRAŽNI SUD

PRI PRIVREDNOJ KOMORI CRNE GORE

Vesko BOŽOVIĆ
Predsjednik
Arbitražni sud pri PKCG

www.pripravnaekonomija.me/arbitrazni-sud
Niška Mrljeva 25B
8100 Podgorica, Montenegro

Pri Komori djeluju Sud časti i Arbitražni sud, koji su samostalni u odlučivanju. Kao vansudski oblik rješavanja sporova potrošača, shodno posebnim propisima, pri Komori djeluje Odbor za vansudsko rješavanje sporova potrošača.

U Privrednoj komori su tokom 2016. godine održani sastanci Predsjedništva Arbitražnog suda na kojima je razmatran Plan promocije Arbitražnog suda. Cilj promocije je da se obezbijedi da Arbitražna pri Privrednoj komori Crne Gore preuzme rješavanje komercijalnih sporova kako bi se privredi omogućilo efikasno rješavanje sporova.

Članovi Predsjedništva Arbitražnog suda pri Privrednoj komori Crne Gore usvojili su Etički kodeks arbitara.

Brzina postupka, jednostепенost u odlučivanju, bitno smanjenje troškova za stranke, snaga pravosnažne sudske presude, najznačajnije su prednosti arbitraže – vansudskog rješavanja privrednih sporova, ocijenjeno je na prezentaciji Arbitražnog suda pri Privrednoj komori Crne Gore koja je održana u EU Info Centru 24. novembra.

Prezenteri su bili potpredsjednik Privredne komore i Arbitražnog suda Stanko Zloković i predsjednik Arbitražnog suda Vesko Božović, a prisustvovali su predstavnici privrede, univerziteta, medija i studenti.

INFORMISANJE

Informativne aktivnosti su se odvijale kroz nastupe u medijima, informisanje putem veb sajta Privredne komore Crne Gore i mjesečnika Glasnik.

U medijima su nastupali predstavnici Komore ili privrednici koji aktivno učestvuju u radu organa i tijelima Komore. U 2016. godini objavljena je 3.934 informacija.

Na veb sajtu Komore www.privrednakomora.me u 2016. godini objavljeni su 341 članak u vezi sa aktivnostima Komore, kao i poslovne vijesti ili najave događaja. Sajt je zabilježio 191.167 posjeta, što je za 5% više u odnosu na 2015. godinu. U ovoj godini pregledano je 4% više stranica ili ukupno 376.614.

Izdato je 12 brojeva (jedan dvobroj) Glasnika, kao i vanredni broj posvećen desetogodišnjici obnove crnogorske nezavisnosti.

Završena je grafička priprema i štampa sljedećih publikacija:

- Vodič Konferencije Deset godina od potpisivanja CEFTA 2006
- Crna Gora vaš partner za 2016
- Ekonomija Crne Gore 2006 - 2015
- Arbitražna pravila pred Arbitražnim sudom pri PKCG
- Arbitražna pravila UNCITRAL pred Arbitražnim sudom pri PKCG
- Privatni sektor u implementaciji CEFTA 2006
- Samozapošljavanje i zapošljavanje žena u Crnoj Gori.

Realizovan je film - Izvještaj o radu 2015. i reklamni spot o Konkursu za nagrade.

Urađen je video spot i grafičke pokrivalice za svečanost uručivanja sertifikata Excellent SME, kao i grafička priprema i štampa sertifikata za kompanije koje su nosioci sertifikata.

PRIVREDNA
KOMORA
CRNE GORE

☎ +382 20 230 545

@ pkcg@pkcg.org

🌐 www.privrednakomora.me

📍 Novaka Miloševa 29/II,
81000 Podgorica, Montenegro

